

Lastekaitse Liit
Estonian Union for Child Welfare

Konsolideeritud majandusaasta aruanne 2020

Aruandeaasta algus: 01.01.2020

Aruandeaasta lõpp: 31.12.2020

Nimi: MTÜ Lastekaitse Liit

Registrikood: 80013442

Aadress: Endla 6-18, Tallinn 10142

Telefon: +372 631 1128

E-post: liit@lastekaitseliit.ee

Veeb: www.lastekaitseliit.ee

Auditorkontroll: Rödl & Partner Audit OÜ

SAATEKS

2020. aasta oli Lastekaitse Liidu 32. tegevusaasta. Lastekaitse Liit taasloodi 2. oktoobril 1988, mil Viljandi teatris Ugala toimus esimene üldkogu, kus osales üle 250 inimese ning kinnitati liidu eestseisus ja võeti vastu põhikiri.

Käskäes oma koostööpartneritega on Lastekaitse Liit suutnud 32 aasta jooksul ellu kutsuda ja läbi viia palju olulisi tegevusi. Olgu näiteks ÜRO lapse õiguste konventsiooni ratifitseerimine, lasteombudsmani institutsiooni loomine, tunnustusüritus „Lastega ja lastele“, projekt „Targalt internetis“, programm „Kiusamisest vabaks!“, koolitusseminarid ja aruandeaastal esmakordselt toimunud lastekaitsetöötajate suvekool „Samal poolel – lapse poolel“, traditsioonilised aastakonverentsid, tasuta õigusabi peredele. 2020. aastal lisandus nende märgiliste saavutuste hulka Riigikogu poolt 12. novembril 2020 vastu võetud pühade ja tähtpäevade seadus ning Eesti lipu seaduse muutmise seadus, millega täiendatakse riiklike tähtpäevade loetelu lastekaitsepäevaga ning lisatakse see lipupäevade loetellu. Koos partneritega on Lastekaitse Liit seadusemuudatuse eest seisnud juba alates 2018. aastast.

Samas oli 2020. aasta väga eriline: COVID-19 pandeemia ja sellest tingitud eriolukorra ning riigis kehtestatud piirangute tõttu kujunes aasta hoopis teistsuguseks kui olime eelnevalt planeerinud.

Erilises olukorras kohandusime kiiresti: leidsime võimalused oma töö ümberkorraldamiseks, vahendid sujuvaks koostööks partneritega ning võttes oma sõnumi edastamiseks sihtgruppidele ja ühiskonnale. Viisime läbi enamuse 2020. aastaks planeeritud tegevustest ning nihutasime mõned neist ajakavas edaspidiseks. Viisime koolitused, seminarid, konverentsid ja kogu töökorralduse veebi, mis omakorda aitas meil jõuda tavapärasest palju suurema hulga sihtgrupi esindajateni. Olukorrast tulenevalt lisandus meile ka uusi ülesandeid, nt projekt „Igale koolilapsele arvuti“, viirusest johtuvate arvamuste koostamine seadusloomesse, telesaade „Lastega ja lastele“ 1. juunil 2020.

2020. aasta konsolideeritud majandusaasta aruandes on esitatud Lastekaitse Liidu ja tema tütarettevõtte Lastekaitse Liidu Lastelaagrite OÜ tegevus- ja finantsaruanne. Antakse ülevaade läbi viidud tegevustest nii rahvusvahelisel kui riigisisel tasandil. Samuti kirjeldatakse Lastekaitse Liidu vanematekogu ja noortekogu tegevusi ning liikmeskonnale suunatud ettevõtmisi. Finantsaruanne esitab ülevaate mõlema organisatsiooni majandustegevusest ja toob ära konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koos kõigi vajalike lisadega.

2020. aasta konsolideeritud majandusaasta aruande tegevusaruannet puudutava osa koostamisse panustasid kõik Lastekaitse Liidu büroo töötajad, finantsaruande koostas liidu pearaamatupidaja Aire Rosenfeldt ning Lastekaitse Liidu Lastelaagrite OÜ puudutava osa osauhinu juhatuse liige Alar Tamm.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta koostas ülevaatus käigus kokkuvõtte sõltumatu vandeaudiitor Katrina Villak Rödl & Partner Audit OÜ-st.

Enamus 2020. aasta tegevustest viidi tavapäraselt ellu riigieelarveliste vahendite toel, sh Sotsiaalministeeriumiga aastateks 2020 – 2022 sõlmitud strateegilise partnerluse lepingu ning Haridus- ja Teadusministeeriumiga aastateks 2019 - 2021 strateegiliseks partneriks määramise otsuse alusel sõlmitud riigieelarvelise toetuse kasutamise lepingu kaudu. Euroopa Komisjoni rahalisel toel viidi ellu projekti „Targalt internetis“ tegevused ja SA Eesti Avatud Fondi toel projekt „Lastekaitse Liidu üle-eestilise võrgustiku ja koostöö arendamine ning liikmeskonna kommunikatsioonivõimekuse tugevdamine“. Lisaks nimetatutele toetasid Lastekaitse Liidu tegevusi ka teised rahastajad. Suur tänu selle eest Sotsiaalministeeriumile, Haridus- ja Teadusministeeriumile, Sotsiaalkindlustusametile, SA Avatud Eesti Fondile ja Euroopa Komisjonile.

Jätakuvalt toetas Lastekaitse Liitu rahaliselt ka Eesti Advokatuur ja advokaadid, kes nõustasid lastega peresid perekonnaõiguslikes küsimustes ning edastasid lastega töötavatele spetsialistidele õiguslaseid teadmisi koolitusseminaridel „Samal poolel – lapse poolel“.

Suur tänu kõigile neile, kes samuti toetasid Lastekaitse Liidu tegevusi ja programme: Telia Eesti AS, ACE Logistics Estonia AS, Noored Sotsiaaldemokraadid, UNICEF Gruusia, Asociacion para la Gestion De La Integracion Social (so Tool4Gender), Tallinna Spordi- ja Noorsootöö Amet, Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet, Põhjamaade Ministrite Nõukogu Infobüroo (so Norden „Kiusamisest vabaks!“), Eurochild AISBL, Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Amet, Eesti Inimõiguste Keskus (so VÕIVIK), Swedbank, Eesti e-kaubanduse Liidu liikmed ja mitmed head annetajad, kes toetasid rahaliselt või esemeliselt (eelkõige arvutite ja nende tarvikutega).

Lugupidamisega

Varje Ojala

MTÜ Lastekaitse Liidu juhatuse liige

SISUKORD

Aasta tegijad 2020	6
Lastekaitse Liidu „Aasta liige“ 2019.....	6
Projektikonkurss „Kasvame koos“ 2020.....	6
Tunnustusauhind „Lastega ja lastele“ 2020.....	6
Hea lasteraamat 2019 ja hea noorteraamat 2019	7
Lastekaitse Liidu 2020. aasta tegevused	8
Projekt „Targalt internetis“	8
Projekti „Targalt internetis“ tegevused 2020. aastal	8
Turvalise interneti päev	9
Vihjeliin.....	10
Hea nõu lastega peredele	10
Lastega töötavate spetsialistide pädevuse tõstmine	11
Koolitusseminarid „Samal poolel – lapse poolel“	11
Lastekaitsetöötajate suvekool.....	11
Kohaliku tasandi multidistsiplinaarse võrgustiku koolitused „Koostöös lapse heaks“	12
Programm „Kiusamisest vabaks!“	12
Metoodika „Kiusamisest vabaks!“ põhiväärtused	12
„Kiusamisest vabaks!“ tegevused 2020. aastal	12
Koolirahu	13
Projekt ACF	13
UNICEF Georgia	14
Projekt TOOL4GENDER.....	14
Ajakiri Märka Last	15
Seadusloomes osalemine ja ettepanekud erakondadele.....	15
Teema-aasta ja lapse õiguste kuu	15
Kuus reedet – kuus isa – kuus lugu	16
Konverents „Meheks sünnitakse, isaks kasvatakse“	16
Just Filmi lapse õiguste programm	17
Rahvusvaheline koostöö	17
Lastekaitse Liidu Fond.....	18
Projekt „Igale koolilapsele arvuti“	18
Lastekaitse Liidu Lastelaagrite OÜ tegevused 2020	20
Tegevusaruanne	20
Sissejuhatus.....	20
Lastekaitse Liidu Lastelaagrite OÜ	20
Tooted ja teenused.....	20
Investeeringud.....	22
Lastekaitse Liit organisatsioonina	24
Põhikirjalised tegevused	24
Lastekaitse Liidu liikmed.....	24
Üldkogu	24
Vanematekogu	25
Noortekogu.....	25
Büroo.....	26
Arhiivi korrastamine ja üleandmine Rahvusarhiivile 2020	27
Lastekaitse Liidu rahaasjad 2020	28
Lastekaitse Liidu raamatupidamise aastaaruanne 2020.....	31
Konsolideeritud bilanss	31
Konsolideeritud tulemiaruanne.....	32
Konsolideeritud rahavoogude aruanne (otsemeetod).....	33
Konsolideeritud netovara muutuste aruanne.....	34

Konsolideeritud finantsaruannete lisad	35
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted.....	35
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed.....	36
Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad.....	36
Lisa 4 Varud.....	37
Lisa 5 Materiaalne põhivara.....	37
Lisa 6 Kasutusrent.....	38
Lisa 7 Laenukohustused.....	38
Lisa 8 Võlad ja ettemaksed.....	38
Lisa 9 Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest.....	38
Lisa 10 Annetused ja toetused.....	39
Lisa 11 Tulu ettevõtlusest.....	41
Lisa 12 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud.....	41
Lisa 13 Kaubad, toore, materjal ja teenused.....	41
Lisa 14 Tööjõukulud.....	41
Lisa 15 Seotud osapooled.....	42
Lisa 16 Liikmete arv.....	42
Lisa 17 Sündmused pärast aruande kuupäeva.....	42
Lisainformatsioon Lastekaitse Liidu kohta	43
Lisa 18 Bilanss (konsolideerimata).....	43
Lisa 19 Tulemiaruanne (konsolideerimata).....	44
Lisa 20 Rahavoogude aruanne (otsemeetod) (konsolideerimata).....	45
Lisa 21 Netovara muutuste aruanne (konsolideerimata).....	46
Lastekaitse Liidu aruandeaasta müügitulu jaotus vastavalt Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatorile (EMTAK).....	47
Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	

Lastekaitse Liit
Estonian Union for Child Welfare

Tegevusaruanne

AASTA TEGIJAD 2020

Lastekaitse Liidu „Aasta liige“ 2019

Igal aastal tunnustab Lastekaitse Liit oma liikmete seast kedagi tiitliga „Aasta liige“. Selle eesmärk on väärtustada vabatahtlikku lastekaitsealast tegevust ja tösta liidu liikmete motivatsiooni tegelemaks lapse õiguste kaitsega kohalikul tasandil, soodustades sealhulgas uute ideede sündi ning võimaldades nende rakendamist.

Vanematekogu otsusega valiti LKL „Aasta liikmeks“ 2019 Sillamäe Lastekaitse Ühing, mis tähistas 2019. aastal oma tegevuse 30. aastapäeva ja tegutseb edukalt nii kohalikul, riiklikul kui ka rahvusvahelisel tasandil.

Projektikonkurss „Kasvame koos“ 2020

Projektikonkurss „Kasvame koos“ on suunatud Lastekaitse Liidu liikmeskonnale, et julgustada lapsi ja noori osalema kaasavates uuenduslike ideedega projektides, mis taotlevad vanemluse positiivse rolli väärtustamist ja vägivallavaba keskkonna kujundamist. Konkursi eesmärk on ühiskonna laiem teavitamine positiivsest ja kaasavast kasvatusesest.

„Kasvame koos“ 2020. aasta eesmärgiks oli toetada niisuguseid lapsi ja noori kaasavaid uuenduslikke ideid ning algatusi, mis toetasid liikmesorganisatsiooni kogukonna lapsi ja peresid. Projektikonkursi üheks alaeesmärgiks oli kohaliku liikmesorganisatsiooni jõustamine kogukonnas tegevuste elluviimisel.

Projektikonkursi „Kasvame koos“ raames toetas Lastekaitse Liit MTÜ järgmisi ühinguid 300 euro suuruse toetusega projekti kohta: Audru Lastekaitse Ühing, Hiiumaa Lastekaitse Ühing, Pärnumaa Lastekaitse Ühing, Sillamäe Lastekaitse Ühing, Tallinna Lastekaitse Ühing, Tartu Lastekaitse Ühing ja Türi Lastekaitse Ühing.

Kokkuvõtet projektitegevustest saab vaadata siin: <https://www.lastekaitseliit.ee/organisatsioon/liikmed/>

Tunnustusauhind „Lastega ja lastele“ 2020

Tunnustusauhinnaga „Lastega ja lastele“ tänatakse ning tunnustatakse inimesi ja organisatsioone, kelle uued algatused või pikemaajaline tegevus on mõjunud positiivselt laste- ja perepoliitika valdkonnas. Auhinda annavad välja Eesti Asenduskodu Töötajate Liit, Eesti Lasterikaste Perede Liit, Lastekaitse Liit, Oma Pere MTÜ, SEB Heategevusfond, Eesti Vabariigi Presidendi Kantselei ja Õiguskantsleri Kantselei. (Vaata lähemalt: tunnustusauhind [Lastega ja lastele.](#))

2020. AASTA LAUREAADID

- Lapse suur tegu - Katarina Elise Ploom ja Gerda-Marleen Pärl, Bert Siimon
- Muutuste looja - Sülvi Sarapuu, Astrid Järvisoo ja Kadi Sarapuu
- Elutööpreemia - Lemme Haldre
- Laste- ja noortežürii tunnustus ja „Kriisimurdja“ eriauhind - Kätlin Rohilaid-Aljaste, Sven Jablonski, Maria Rahamägi, Siimon Härm, Daniil Golubev
- Eripreemia - Tamo Vahemets

Hea lasteraamat 2019 ja hea noorteraamat 2019

Koostöös Lastekaitse Liidu ja Eesti Lastekirjanduse Keskusega valisid lastekirjanduse eksperdid 2019. aastal ilmunud uudiskirjanduse hulgast välja hea lasteraamatu ja kolmandat korda ka hea noorteraamatu.

Raamatuid hindasid lastekirjandusega igapäevaselt kokku puutuvad inimesed Eesti Lastekirjanduse Keskusest, Eesti Lugemisühingust ja Eesti Raamatukoguhoidjate Ühendusest. Valik tehti nii eestikeelse laste- ja noortekirjanduse kui ka tõlkekirjanduse hulgast.

Hea lasteraamatu valimist toetas ka Rahva Raamat, kes trükkis ürituse plakatid ning kleepis igale valituks osutunud heale lasteraamatule vastava kleebise.

HEA LASTERAAMAT 2019

VÄIKSEMATELE LASTELE

- Jon Agee “Elu Marsil”. Kirjastus Egmont Estonia
- Piret Jaaks “Emme draakon”. Kirjastus Päike ja Pilv
- Ulrika Kestere “Siilike, kes kuulas kõiki”. Kirjastus Koolibri
- Andrus Kivirähk “Tont ja Facebook”. Kirjastus Varrak
- Hasso Krull “Kurja kala kohvik”. Kirjastus Kaksikhammas
- Piret Raud “Kõrv”. Kirjastus Tänapäev
- Liis Sein “Saskia otsib värve”. Kirjastus Tammerraamat
- Leelo Tungal “Jänes Juliuse arvuti”. Kirjastus Tammerraamat

SUUREMATELE LASTELE

- Kate DiCamillo “Edward Tulane´i imetabane teekond”. Kirjastus Ersen
- Maja Lunde “Lumeõde”. Kirjastus Rahva Raamat
- Sara Pennypacker “Pax”. Kirjastus Pegasus
- Valija Zinck “Draakoni ärkamine”. Kirjastus Karrup
- Ilmar Tomusk “Kõrvalised isikud”. Kirjastus Tammerraamat
- Jaanus Vaiksoo “King nr 39”. Kirjastus Ärkel
- Catherynne M. Valente “Lugu tüdrukust, kes purjetas ümber Haldjamaa omatehtud laevaga”. Kirjastus Draakon & Kuu

HEA NOORTERAAMAT 2019

- Julie Buxbaum “Kui sõnadest jääb puudu”. Kirjastus Rahva Raamat
- Jenny Jägerfeld “Superkoomik”. Kirjastus Varrak
- Rachael Lippincott “Kolm sammu sinuni”. Kirjastus Rahva Raamat
- Karen M. McManus “Üks meist valetab”. Kirjastus Eesti Raamat
- Reeli Reinaus “Roosi märgi all”. Kirjastus Varrak
- Courtney Summers “Sadie”. Kirjastus Rahva Raamat
- Krystal Sutherland “Peaaegu täielik halvimate õudusunenägude nimekiri”. Kirjastus Rahva Raamat
- Johan Theorin “Salajaki lahing”. Kirjastus Eesti Raamat

LASTEKAITSE LIIDU 2020. AASTA TEGEVUSED

EESMÄRGID

- Suurendada ühiskonnas sihtrühmade informeeritust ja teadlikkust lapse õiguste sisust ning nende tagamise tähtsusest ajakohase teabe, koolitus-, teavitus- ja arendustegevuse kaudu.
- Tõhustada koostööd lapse õiguste jälgimiseks ja hindamiseks erinevate koostööpartnerite ning sihtrühmade vahel siseriiklikul ning rahvusvahelisel tasandil.
- Tõsta lastega töötavate spetsialistide kompetentsi tegutsemisel laste huvides.
- Luua lastele osalemisvõimalused ühiskonnaelus ja kaasata neid arvamuste avaldamisele, seisukohtade kujundamisele läbi õppe ning praktiliste tegevuste heaolu, õigusi ja arenguvõimalusi puudutavates küsimustes.
- Tagada lapse õiguste sisu arendus, hindamine, koordineeritud koostöö, organisatsiooni võimekus.

Järgnevalt on kokkuvõtlikult esitatud olulisemad Lastekaitse Liidu poolt 2020. aastal elluviidud tegevused.

Projekt „Targalt internetis“

Projekti „Targalt internetis“ eesmärk on kaasa aidata laste ja lapsevanemate targemale internetikasutusele ning laste seksuaalset väärkohtlemist esitava sisuga materjalide leviku tõkestamine internetis. 2020. aastal viisid projekti koostöös ellu Lastekaitse Liit, Hariduse Infotehnoloogia Sihtasutus (alates augustist 2020 Haridus- ja Noorteamet), Tallinna Tehnikaülikool (TalTech) ja Sotsiaalkindlustusamet. Projekti nõuandvasse kogusse kuulusid 18 organisatsiooni esindajad, sh ministeeriumite, riigiasutuste ning mittetulundus-organisatsioonide esindajad, samuti Telia Eesti AS esindaja. Projekti rahastas Euroopa Komisjon ja kaasrahastas Eesti riik Sotsiaalministeeriumi kaudu.

Projekti „Targalt internetis“ tegevused 2020. aastal

Projekti veebilehe www.targaltinternetis.ee kaudu saavad külastajad infot projekti tegevustest ning tutvuda ja alla laadida projekti raames loodud teabe- ja õppematerjale. Veebileht on eesti-, vene- ja ingliskeelne. Aastal 2020 külastati veebilehte 68 592 korral, kokku oli lehekuvamisi 244 440 ning keskmiselt kasutati veebilehte 3:37 minutit. Projekti veebilehele lisati 23 uudislugu ja 35 õppe- ja teavitusmaterjali. Projekti Facebooki lehel (<https://www.facebook.com/Targaltinternetis/>) oli 2020. aastal 1078 jälgijat ja sinna laeti 90 uudislugu.

2020. aastal loodi lapsevanematele Lastekaitse Liidu poolt 18 teavitusmaterjali. Veebruaris valmis videoklipp „Laps käitub vanema tegude, mitte sõnade järgi“, pööramaks vanemate tähelepanu sellele, et laps õpib nende eeskujust. Video on vaadatav Targalt internetis lapsevanemate [veebilehel](#). Lisaks koostati lapsevanematele teavitusmaterjalid laste ja noorte seas populaarsete sotsiaalmeedia platvormide (Instagram, Facebook, TikTok, Snapchat, Whatsapp, Twitter, ASKfm) kasutamise kohta. Tegemist on sotsiaalmeedia-platvormide privaatsussätete muutmise juhistega. Eesmärk on teadvustada vanema vastustust lapse sotsiaalmeedia kasutusharjumuste kujundamisel ja toetamisel. Koostati kokku 14 eraldi juhist nii Android kui ka IOS operatsioonisüsteemidele põhimõttel, et neid saavad kasutada nii lapsevanemad koos lastega kui ka noored ise.

Juhised on leitavad projekti „Targalt internetis“ [lapsevanemate veebilehel](#) ja [noorte veebilehel](#).

Lapsevanematele koostati artikkel [„Vanusepiirid, privaatsussätted ja lapsevanema roll lapse sotsiaalmeedia kasutamise toetamisel“](#), mis avaldati Lastekaitse Liidu ajakirjas Märka Last. Artikkel tõlgiti ka inglise keelde ja avaldati Euroopa platvormil Better Internet for Kids, kus ta on leitav [siit](#).

Lisaks ilmus lapsevanematele nii eesti, vene kui ka inglise keeles artikkel [„Targalt internetis: Soovitused lapsevanemale lapse turvaliseks veebikasutuseks koduse e-õppe ajal“](#).

Koostöös Haridus- ja Noorteametiga valmistati ette ja viidi läbi õpilasvõistlus [„Valede jaht“](#). Õpilaste osavõtu toetamiseks koostati õpetajatele ja lapsevanematele veebiseminar [Valede jahist õpetajatele ja lapsevanematele](#).

2020. aastal koostati õpetajatele 18 uut tunnikava. Need on leitavad projekti „Targalt internetis“ veebilehel <https://www.targaltinternetis.ee/opetajatele/tunnikavad/>.

Euroopa veebiplatvormile <https://betterinternetforkids.eu> laeti üles 10 temaatilist materjali.

Käesoleva aruandeperioodi jooksul toimus koostöö TELIA Company Laste Nõuandva Paneeli rahvusvahelise uuringu „Laste e-õppe kogemused COVID-19 eriolukorra ajal“ läbiviimisel Eestis. Uuring korraldati maikuu jooksul seitsmes riigis. Eestist osales 1004 last ja noort vanuses 7-18 aastat. Uuringu [Eesti raport](#).

2020. aasta alguses koostati temaatilise töötoa mudel koolieelikutele andmaks teadmisi tervislikust ja turvalisest internetikasutusest. Mais valmis [veebitund turvalisest internetikasutusest nooremale koolieale](#), mis on leitav projekti veebilehel <https://www.targaltinternetis.ee/opetajatele/tunnikavad/>.

Aasta jooksul viidi läbi 22 töötuba lastele ja noortele, millest 21 toimus lasteaias või koolis ning üks veebi vahendusel. Kokku osales töötubades 417 last.

Kutsusime lapsi ja noori osalema Eesti esindajatena virtuaalsel rahvusvahelisel Safer Internet Forumi raames toimival noorte seminaril Better Internet For Kids Youth Panel 2020 <https://www.lastekaitseliit.ee/2020/09/soovid-kuuludabetter-internet-for-kids-youth-panel-2020-estis-esindusse/>. Noorte töögrupi kohtumised toimusid oktoobris ja novembris virtuaalselt ja olid seotud Eesti esinduse töögrupi liikmete ettevalmistamise, toetamise ja koordineerimisega osalemaks Better Internet For Kids Youth Panel 2020 tegevustes. Töögrupi töötulemust esitleti Safer Internet Forum'il 24. novembril toimunud Euroopa Noortepaneeli sessioonil. Detsembris 2020 toimus noorte tagasiside küsimine ja vastuste analüüsimine.

Turvalise interneti päev

11. veebruaril tähistati 17ndat korda enam kui 160 riigis rahvusvahelist turvalise interneti päeva. Eestis koordineeris turvalise interneti päeva tähistamise kampaaniat projekt „Targalt internetis“.

Lastekaitse Liit koostöös HITSA ja TalTechiga kutsusid projekti „Targalt internetis“ raames koole, lasteaedasiid ja noortekeskusi tähistama turvalise interneti päeva ja selle raames korraldama lastele, noortele ja täiskasvanutele temaatilisi teavitussüritusi. Üleskutse raames jagati koolidele ja lasteaedadele Lastekaitse Liidu poolt koostatud kogumikku [„Soovitusi 2020. aasta turvalise interneti päeva tähistamiseks“](#) uute temaatiliste teavitusmaterjalidega. Targalt internetis veebilehel andis oma teavitussüritustest teada 270 asutust. Info toimunud üritustest koos kaardirakendusega on leitav [veebilehel](#).

Eestis toodi turvalise interneti päeval fookusesse teema „Laps teeb, mida laps näeb. Täiskasvanu, ole hea eeskuju ka internetis.“ Lastekaitse Liidu koordineerimisel loodi temaatiline teavitusvideo lapsevanematele.

Lastekaitse Liidu, TalTechi ja HITSA koostöös toimusid turvalise interneti päeval 11. veebruaril 2020 Tallinnas digitaalse ohutuse õpetamise töötoad õpetajatele. Töötubades valmisid grupitöödena tunnikavad digitaalse ohutuse ja küberkaitse teemade õpetamiseks.

Lastele ja noortele loodi projekt „Targalt internetis“ raames võistlusmoodulid ja konkursid. Nooremate klasside õpilased olid oodatud osalema Kahoot viktoriinis „Ole targalt internetis“ ning KüberNööpnõela võistlusel. Vanematele õpilastele korraldas TalTech Kübernaaskli võistluse ning Küberpõgenemistoa omaloomingu konkursi. Lastekaitse Liit koordineeris meemikonkursi „[Laps teeb, mida laps näeb](#)“ läbiviimist. Meemikonkursile laekus umbes 800 tööd.

Turvalise interneti päevaks koostati digitemaatiliste artiklite kogumik Lastekaitse Liidu ajakirja Märka Last projekti „Targalt internetis“ [erinumbrina](#). Veebiajakirjas on 10 digiteemalist artiklit.

Vihjeliin

Lastekaitse Liit haldab veebipõhist tasuta teenust <https://vihjeliin.ee>, kuhu internetikasutajad saavad anda teada veebilehest, mis sisaldab laste seksuaalset väärkohtlemist esitavat materjali. Vihjeliini tegevuse eesmärk on tõkestada laste seksuaalset väärkohtlemist esitava materjali levikut internetis. Saabunud teadete sisu hinnatakse ning info taolisest ebaseaduslikust materjalist veebikeskkonnas edastatakse Politsei- ja Piirivalveameti kontaktisikule. Välisriigis majutatud veebilehe korral saadetakse vastav teave assotsiatsiooni INHOPE andmevahetussüsteemi ICCAM kaudu vastava riigi vihjeliinile.

2020. aastal edastati vihjeliinile nii veebivormi kui ka ICCAM teabevahetussüsteemi kaudu 468 teadet, millest 295 sisaldas teavet laste seksuaalset väärkohtlemist esitavast veebikeskkonnast. Siseriikliku ja rahvusvahelise koostöö tulemusena õiguskaitsesutuste ning teenuste pakujatega eemaldati ebaseaduslik materjal veebist või suleti vastav veebikeskkond. Eesti vihjeliini töö statistika on avalikkusele kättesaadav: <https://vihjeliin.targaltinternetis.ee/statistika/>.

Novembris toimus veebipõhine teavituskampaania avalikkuse teadlikkuse tõstmiseks interneti ning laste seksuaalse väärkohtlemise seostest, samuti vihjeliini tegevuse eesmärgist ja olulisusest. Teavituskampaaniaks loodi video „[Vihjeliin – reageeri, kui märkad internetis laste seksuaalset väärkohtlemist](#)“. Video ja pressiteade avaldati 18. novembril. Videot levitati nii Lastekaitse Liidu kui ka projekti „Targalt internetis“ FB kanalil (ca 3000 vaatamist).

Oktoobris sõlmiti koostööleping Kanada organisatsiooniga Cybertip koostöö parendamiseks laste seksuaalset väärkohtlemist esitava materjali klassifitseerimisel ja sellise materjali leviku tõkestamisel veebis.

Hea nõu lastega peredele

Projekt „Hea nõu lastega peredele“ keskendub ennekõike majanduslikult kindlustamata lastega peredele tasuta õigusabi osutamiseks, samuti õigusteenuse kättesaadavuse parandamisele ja õigusteadlikkuse suurendamisele tervikuna. Aastal 2020 tähistas projekt 10. aastapäeva.

Koostöös Eesti Advokatuuriga ja advokaatide *pro bono* panusel osutati ajavahemikul 15.01.- 09.12.2020 kokku **100 nõustamist**. Venekeelseid nõustatavaid oli 44 (venekeelsete klientide arv on võrreldes eelnevate aastatega oluliselt tõusnud). Nõustamised toimusid Lastekaitse Liidu büroos üle nädala kolmapäeviti ja ühel korral Hiiumaa Lastekaitse Ühingu vahendusel SKYPE`i kaudu. Lähtuvalt COVID-19st tingitud eriolukorrast toimusid nõustamised paindlikult telefoni teel alates 25. märtsist ja neid peeti 78 kliendiga.

Aruandeperioodil pöördusid abivajajad järgmiste temadega: hooldusõigus; suhtluskord; elatis (täitmine, elatisabi taotlemine, vähendamine, suurendamine; maksja pankrotis); otsustusõigus (lapse elukoht, elukoha registreerimine - teine vanem teadmata kadunud); varalised küsimused (sh ühised

laenuid, ühise elamispiiriga seonduv; vanemal eraisiku pankrot, võlgade pärimise vältimine); piiriüleised juhtumid -sh elatis, suhtluskord; laps kinnises asutuses – soov Eestisse kolida; eestkoste; lapse õigused suhtes vanematega; vanem vanglas (sh hooldusõiguse lõpetamine); lapse õigused oma raha kasutada (KOV eestkostja); isaduse tuvastamine; lapse õigus oma vanemaga mitte kohtuda; vanavanema õigused; suhtluskord eriolukorras; vägivald lapse vastu (naaber); perevägivald; lähenemiskeeld; hooldusperekas saamine; lapsendamine; alaealise isiku pärandi käsutamine. Jätkuvalt oli väga palju elatise, suhtluskorra ja hooldusõigusega seonduvaid küsimusi.

Nõustamistel esile kerkinud probleemidest ilmus veebiajakirjas Märka Last viis temaatilist artiklit (sh operatiivselt artikkel suhtlusõiguse ja elatise otsuste kehtivusest eriolukorra ajal), mis tõlgiti ka vene keelde ja lisati kodulehe alalehele „Hea nõu lastega peredele“.

Lastega töötavate spetsialistide pädevuse tõstmine

Aastal 2020 jätkas Lastekaitse Liit lastega töötavate spetsialistide teadmiste täiendamist läbi koolitusseminaride sarja „Samal poolel – lapse poolel“. Koostöös partneritega viidi ellu esimene lastekaitsetöötajate suvekool.

Jätkusid kohaliku tasandi multidistsiplinaarse võrgustiku koolitused „Koostöös lapse heaks“, mis viidi läbi kahes omavalitsuses ja said positiivse tagasiside.

Samuti jätkati Tervise Arengu Instituudi tellimisel õiguslaste koolitusmoodulite korraldamist lastekaitsetöötajatele. Sihtgrupi poolt kõrgelt hinnatud koolitused toimusid Tallinnas ja Tartus.

Koolitusseminarid „Samal poolel – lapse poolel“

Aastal 2020 viidi koostöös Sotsiaalkindlustusameti, Eesti Advokatuuri ja Sotsiaalministeeriumiga läbi üks õiguslane seminar sarjas „Samal poolel – lapse poolel“. Alateema „Asendushooldus ja lastekaitse“ valikul lähtuti eelnevalt lastekaitsetöötajatelt kogutud tagasisidest. Tingituna COVID-19st lükkus üks seminar perioodi 2021-2022.

Sarja 14. seminaril, mis toimus 9. oktoobril erakorraliselt veebis, osales kokku 119 erialaspetsialisti. Materjalid saadeti seminarijärgselt kõigile Eesti lastekaitsetöötajatele. Ettekannetega esinesid Naatan Haamer ja Tuuli Vellama (traumeeritud lapse toetamine), Kati Valma (PRIDE eelkoolitus ja hooldusperede vajadused), Margit Randaru (asenduskodu ja bioloogiline pere), Kaja Rattas (SKA) ja Helen Jõks (SOM) (riigi vaade ja tulevikusuunad). Toimus intervjuu hooldusvanemaga ja audiovisuaalse lahenduse abil said sõna asendushooldusega seotud lapsed.

Vaata veel: <https://www.lastekaitseliit.ee/2020/10/tanase-samal-poolel-lapse-poolel-seminari-alateemaks-on-asendushooldus-ja-lastekaitse/>.

Lastekaitsetöötajate suvekool

Ajaloo esimene lastekaitsetöötajate suvekool „Samal poolel – lapse poolel“ toimus 08.-09.09.2020 Kopra talus Viljandimaal koostöös TAI, SKA, SOM'iga. Suvekooli eesmärk oli pakkuda täiendõppevõimalust mitteformaalses keskkonnas, rõhuasetusega meediasuhtlusel, vaimsel tervisel, lapsedõbraliku lastekaitsetöö toetamisel ja teistel lastekaitsetöötajate igapäevatööks vajalikel teemadel. Kahepäevases suvekoolis toimusid nii üldloengud kui ka praktilised töötoad. Osales 80 lastekaitsetööga seotud spetsialisti üle Eesti (kokku üle 30 KOV'ist) ja spetsialistid SKA lastekaitse osakonnast.

Vaata veel: <https://www.lastekaitseliit.ee/2020/09/tana-algab-ajaloo-esimene-lastekaitsetootajate-suvekool/>

Kohaliku tasandi multidistsiplinaarse võrgustiku koolitused „Koostöös lapse heaks“

Lastekaitse Liit viis 2020. aastal kahes kohalikus omavalitsuses (Valga ja Haljala vald) läbi kohaliku tasandi multidistsiplinaarse võrgustiku koolitused „Koostöös lapse heaks“. Koolitusele eelnes lapse heaolu toetava multidistsiplinaarse võrgustiku kaardistus ja analüüs koolitajatele, et kohandada koolitus vastava omavalitsuse vajadustele.

Pärast koolitusi edastas Lastekaitse Liit projektis osalenud vallavalitsustele soovitusel multidistsiplinaarse koostöö edendamiseks kohalikul tasandil, mis koostati koolitusele eelnenud küsitluse, koolituse käigus saadud sisendi ja tagasiside analüüsist ilmnenu info põhjal. Omavalitsuste tagasisidest selgus, et soovitusi on kasutatud näiteks arengukava koostamisel, uue lastekaitsetöötaja ametikoha loomisel jms.

Vaata lähemalt: <https://www.lastekaitseliit.ee/2020/09/tana-ja-homme-toimub-valgas-koolitus-koostoo-lapse-heaks/>

Programm „Kiusamisest vabaks!“

„Kiusamisest vabaks!“ (*Free of Bullying*) on välja töötatud 2007. aastal Taani Roskilde Ülikooli teadlaste poolt koostöös *Save the Children Denmark* ja Taani kroonprintsessi fondiga *The Mary Foundation*. Programmi eestvedajaks Eestis on MTÜ Lastekaitse Liit Eesti lasteaedades alates 2010, koolides alates 2013 ning sõimerühmades ja lastehoidudes alates 2018.

Programmi kasutamisel areneb lastekollektiivis kiusamist ennetav käitumiskultuur: lapsed suhtuvad üksteistesse sallivalt, austavalt, hoolivalt, julgedes kaitsta kiusamise korral kaaslasi, kes seda ise ei suuda. „Kiusamisest vabaks!“ on suunatud lastele, spetsialistidele, lapsevanematele.

Metoodika „Kiusamisest vabaks!“ põhiväärtused

SALLIVUS. Arvestame üksteise erinevustega ja kohtleme teineteist võrdsetena.

AUSTUS. Arvestame kaaslastega ja oleme oma viisaka käitumisega teineteisele eeskujuks.

HOOLIVUS. Näitame kaaslaste suhtes üles huvi ja abivalmidust.

JULGUS. Jääme endale kindlaks ja kaitseme üksteist ebaõigluse eest.

„Kiusamisest vabaks!“ tegevused 2020. aastal

2020. aastal liitus programmiga 9 uut lasteaeda, 15 uut kooli, 34 uut lapsehoidu ja lasteaeda alla 3-aastaste laste rühmadega. 2020. aasta lõpuks on „Kiusamisest vabaks!“ rakendamise õiguse saanud 490 lasteaeda, 160 kooli ning 52 lapsehoidu ja lasteaeda programmi rakendamiseks alla 3-aastaste laste rühmades.

2020. aastal korraldati programmi „Kiusamisest vabaks!“ meeskonna poolt **37 põhi- ja jätkukoolitust**, kus osales umbes **1500 haridusevandkonna töötajat**. Korraldati 6 põhikoolitust ja 7 jätkukoolitust lasteaedade meeskondadele; 3 põhikoolitust ja 1 jätkukoolitus (lasteaedade) sõimerühmadele ja lapsehoidudele; 6 põhikoolitust ja 5 jätkukoolitust koolide meeskondadele; 9 kogukooli koolitust, kus osalesid nii pedagoogiline kui tehniline personal, koolide juhtkond ning lastevanemate esindajad hoolekogudest. Programmikoolitused toimusid Tallinnas, Narvas ja Tartus ning Zoomi veebikeskkonnas eesti ja vene keeles.

2020. aastal sõlmiti kooli ja koolieelsetele haridusasutustega koostöökokkulepped programmi „Kiusamisest vabaks!“ elluviimiseks asutuse terviklikult. Aastal 2020 pakuti **kiusamise ennetamiseks temaatilisi tunnikavasid** nii koolidele kui ka koolieelsetele haridusasutustele.

2020. aastal on välja töötatud „Kiusamisest vabaks!“ **lasteaia uus metoodiline kohver eesti keeles ja venekeelne versioon** mapi formaadis; on koostatud uus **metoodiline materjal „Mängime koos!“** kooli- ja lasteaialaste vaba aja sisustamiseks programmi „Kiusamisest vabaks!“ rakendamisel; moodustatud on **esitlused lastevanematele**, mida saavad kasutada nii lasteaia- kui ka kooliõpetajad.

„Kiusamisest vabaks!“ programmi meeskonna liikmed on osalenud Kiusamisvaba Haridustee Koalitsiooni tegevustes, haridusliikumiste võrgustikes ja rahvusvahelises „Free of Bullying“ võrgustikus.

Koolirahu

1. septembril 2020 kuulutati koolirahu välja kahekümne teist korda, esimest korda Võrus. 2020/2021. õppeaasta koolirahu leping sõlmiti Lastekaitse Liidu, Haridus- ja Teadusministeeriumi, Võru linna, Eesti Õpilasesinduse Liidu, Noorteühendus TORE, SA Kiusamisvaba Kooli ja Integratsiooni SA vahel.

Üleriigiline koolirahu kuulutati Võru linna esindajate juhtimisel välja pidulikul tseremoonial Võru keskväljakul, sündmus kanti otseülekanadena üle telesilla vahendusel. Seekordse õppeaasta koolirahu tunnuslauseks - sloganiks – oli: „Süä om õigõ kotusõ pääl!“

Youtube otseülekande link: www.youtube.com/watch?v=2GyF3j0Lg1w

Pidulikule tseremooniale järgnes pärastlõunal Võru linna keskväljakul kooliaasta alguse pannkoogipidu. Võru Naisteklubi eestvedamisel peeti pidu koos noortega ja noortele. Etteastetega esinesid Võru noored ja lapsed ning tegevustelkidega olid väljas koolirahu sõbrad ja partnerid.

Koolidel oli võimalik koolirahuga liitumiseks välja trükkida [plakat](#), mille sai meeldetuletuseks asetada kooli seinale.

Koolirahu lepinguga liitus sellel õppeaastal kokku 101 kooli, milles õpib 24460 õpilast.

Projekt ACF

01.04.2020 – 30.04.2021 toimub SA Avatud Eesti Fond poolt rahastatud projekt „Lastekaitse Liidu üle-eestilise võrgustiku ja koostöö arendamine ning liikmeskonna kommunikatsioonivõimekuse tugevdamine“, mis on suunatud Lastekaitse Liidu liikmetöö, võrgustikutöö ja sisekommunikatsiooni arendamiseks.

Projekt on suunatud Lastekaitse Liidu 2019-2022 strateegias püstitatud arengueesmärkide täitmisele.

Projekti raames aastal 2020 läbi viidud arendustegevused

I Tegevus. Liikmete võimestamine ning nende sisulisem sidumine Lastekaitse Liidu strateegiliste eesmärkide, fookusteemade ning algatustega - läbi viidi kolm liikmete arenguseminari.

II Tegevus. Võrgustikutöö kontseptsiooni väljatöötamine ja elluviimine - koostöös liidu liikmete, vanematekogu liikmete, Lastelaagrite OÜ esindajate ja büroo töötajatega töötati välja Lastekaitse Liidu võrgustikustarteegeia 2020-2022 ja tegevuskava 2020. aastaks.

III Tegevus. Sisekommunikatsiooni ja reaalsete suhtluskanalite tõhustamine - koostöös liidu liikmete, vanematekogu liikmete, Lastelaagrite OÜ esindajate ja büroo töötajatega töötati välja Lastekaitse Liidu kommunikatsioonistarteegeia 2020-2022 ja tegevuskava.

IV Tegevus. Noorte tõhusam kaasamine - loodi noorte digitaalne infoportaal Märka Last, aktiveeriti Noortekogu tööd, kaasati vabavõrgustiku kaudu uusi liikmeid, osaleti aktiivselt tegevustes laste ja noorte arvamuse levitamiseks ja nende poolt antud sisendi edastamiseks poliitikate kujundajatele.

UNICEF Georgia

Georgia lapssohvrite ja vägivalda tunnistajate multidistsiplinaarse ja asutustevahelise teenuse loomise ekspertabi.

Projekti eesmärk on arendada Georgia kahes linnas - Tbilisis ja Kutaisis - välja lastemajad (Barnahus). Selleks aitavad Eesti eksperdid UNICEFi ning nende kohalikke partnereid Georgia valitsusest, prokuratuurist, politseist, sotsiaal- ja meditsiinisüsteemist teenuse käivitamiseks vajalike praktikate juurutamisel, toetades kohalikke, koolitades ja superviseerides.

2020. aastal:

1. töötati välja Lastemaja kontseptsioon, mis kinnitati Georgia valitsuses,
2. viidi läbi töötoad Lapse õiguste konventsiooni rakendamiseks Gruusias,
3. loodi Lastemaja tehnilised kirjeldused ja meeskonna koolitusprogramm.

2021. aasta tegevused.

1. Töötajate töökorra ja töödokumentide väljatöötamine.
2. Koolitajate koolituse ja supervisioonide läbiviimine, spetsialistide koolitamine.

Projekt TOOL4GENDER

Rahvusvahelise projekti TOOL4GENDER (Tools to Support Teachers and Educational Institutions in the Prevention of Gender Violence) eesmärk on tõsta teadlikkust ja harida erinevates valdkondades tegutsevaid spetsialiste (õpetajad, psühholoogid, sotsiaalpedagoogid, koolituskeskuste personal) soolise vägivalda, selle vormide ja leviku kohta ning seeläbi ennetada soolise vägivalda juhtumeid 8-16-aastaste seas.

Projekt viiakse ellu ajavahemikul september 2019 kuni september 2021 rahvusvahelise projektimeeskonna poolt, mida koordineerib Asociacion Para La Gestion De La Integracion Social (GINSO, Hispaania). Lisaks Lastekaitse Liidule on projekti partnerid veel Sociedad Espanola De Asistencia Sociosanitaria De Valencia (Hispaania), Senior Europa Sociedad Limitada (Hispaania), Save the Children Romania (Rumeenia), Branch Dolj, Heron Digital Education & Mathisis LTD (Küpros), I.R.E.S. – Istituto Di Ricerche Economiche E Sociali Del Friuli Venezia Giulia Impresa Sociale (Itaalia).

Projekti rahastab Euroopa Liit läbi Erasmus+ programmi.

2020. aastal valmis projekti raames kogumik lastega töötavatele spetsialistidele ja lapsevanematele, mis sisaldab soolise vägivalda teooriat, näiteid soolise vägivalda ennetamisest ning ülevaadet erinevates

riikides tehtud teemakohasest tööst (<https://www.tool4gender.eu/toolkit-22-006>); toimusid ettevalmistustööd virtuaalse õppimiskeskonna loomiseks,

Projekti tulemusel on 2021. aastal valmimas:

1. virtuaalne õppimiskeskond lastega tegelevatele spetsialistidele;
2. rakendus lastele tervete suhete ja vägivaldsete suhete äratundmiseks.

Ajakiri Märka Last

2020. aastal ilmunud numbrid

- „Targalt Internetis“ erinumber.
- [Positiivse vanemluse ja isaduse teemaline erinumber.](#)
- Lapse õiguste kuu erinumber.
- Kampania [“Meheks sünnitakse, isaks kasvatakse” lugude kogumik.](#)

Seadusloomes osalemine ja ettepanekud erakondadele

Aasta 2020 oli rekordiline: Lastekaitse Liit esitas kokku 26 arvamust seadusloomes. Samuti andis liit sisendid laste ja noorte osas Eesti võrdse kohtlemise võrgustik ühisaruanne Eesti kolmanda üldise korralise ülevaatus (38. UPR-i sessioon 2021) jaoks, Eesti ülevaates Eurochild'i küsimustikule “Eurochild’s Questionnaire on Investing in Children Analysis of relevant national policies and 2020 Country Specific Recommendations of the European Semester“ ja tegi Vabariigi Valitsusele ettepaneku eraldada vähemalt 5% ESF+ laste vaesuse vastu võitlemiseks.

Sisendid tehti muuhulgas ka Riigikantselei ligipääsetavuse rakkerühma vahearuandes; SKA'le Ekspertanalüüsile perelepitusteenuse korraldusest kuue Euroopa riigi võrdlusel; Eesti Koostöö Kogule järgmise Eesti inimarengu aruande ideekorjel (Lastekaitse Liidu soovitus fookuseerida vaimsele tervisele, põhjendused tulenevalt laste ja noorte probleemistikust); Välisministeeriumile Eesti kolmas riiklik inimõiguste ülevaatus aruandes; toimetati ja täiendati Siseministeeriumi Uussisserändajatele suunatud kohanemisprogrammi *“Settle in Estonia”* käsiraamatus lapse õiguste ja lastekaitse peatükki.

Aktiivne huvikaitsetöö psühhiaatrilise abi kättesaadavuse osas alaealistele.

Koos 35 noorteorganisatsiooniga esitas Lastekaitse Liit Riigikogu sotsiaalkomisjonile [pöördumise](#): psühhiaatriline abi peab olema võrdselt kättesaadav kõigile, ka alaealistele. Oktoobris esitas Liit täiendava arvamuse (eelnes laste ja noorte kaasamine - 19. oktoobriks vastas 170 last ja noort küsimusele, kas psühhiaatriline abi peab olema kättesaadav kõigile, sh alaealistele).

Loe ja kuula: <https://www.lastekaitseliit.ee/2020/11/tana-avaldati-eesti-paevalehes-ka-lastekaitse-liidu-seisukoht-psuhhiaatrilise-abi-kattesaadavuse-kohta/>;

<https://www.lastekaitseliit.ee/2020/11/tana-vikerraadios-helika-saar-ja-tonis-molder-alaealiste-oiigusest-poorduda-otse-psuhhiaatri-poolle/>

Teema-aasta ja lapse õiguste kuu

SOM partnerluse raames oli aasta 2020 teemaks positiivne vanemlus rõhuasetusega isaduse osaluse toetamisele. Koos kaastaotlejate ja koostööpartneritega pöörati erinevate tegevuste raames kõrgendatud tähelepanu positiivse vanemluse propageerimisele. Eriline rõhk oli isadust toetavate meetmete arendamisel ja isade aktiivset osalust toetaval kommunikatsioonil.

Strateegilise partnerluse teema-aastale lisaväärtust luues osaleti **Paide arvamusefestivalil 14.08.2020**, kus korraldati ja viidi läbi arutelu "**Isade roll: töö- ja pereelu tasakaal, võrdsed võimalused vanemaks olemisel**". Arutelul oli kirjutustõlge. Arvamusefestivali podcast: <https://podcast.ee/otsi/ireen-kangro/>.

Viidi läbi meediakampaania „Meheks sünnitakse, isaks kasvatakse“, mille raames kutsuti isad üles oma lastega rohkem aega veetma, sh võtma osa vanemapuhkusest. Kampaania viidi läbi oktoobrist detsembrini. Ilmusid isadust toetavad videod, linnaruumis eksponeeriti selleteemalisi plakateid.

[2. oktoobrist 8. novembrini 2020 viis MTÜ Lastekaitse Liit koos koostööpartneritega läbi sotsiaalmeediakampaania „Meheks sünnitakse, isaks kasvatakse“.](#)

Kuus reedet – kuus isa – kuus lugu

Iga nädala reedel ilmus meedias uus kogemuslugu kampaanias osalenud isa kohta.

Sotsiaalmeedia kampaania ehitati üles kolmeosalisena:

1. **plakatid** linnaruumis, mis olid üleval oktoobrist detsembrini (kokku 60 plakatit, 48 Tallinnas ja 12 Tartus),
2. **videod** sotsiaalmeedia postitustes,
3. **artiklid** - isade kogemuslood.

Lastekaitse Liidu Facebooki kodulehe kaudu jõudsid need kuuel nädalal ilmunud lood **89 955** inimeseni.

Konverents „Meheks sünnitakse, isaks kasvatakse“

Lastekaitse Liidu aastakonverentsi "Meheks sünnitakse, isaks kasvatakse" otseülekanne oli [Delfi TV- s](#). Konverentsi ettekanded on järelvaadatavad [Lastekaitse Liidu kodulehel](#).

Tingituna COVID-19 viiruse laialdasest levikust ja valitsuse meetmetest otsustati novembri teisel poolel - vahetult enne konverentsi toimumist - seda mitte ära jätta, kuid tugevalt piirata konverentsisaalis viibijate arvu, et tagada esinejate ja osalejate maksimaalne turvalisus.

Kõrgendatud tähelepanu pöörati veebikonverentsile, panustades rohkem teavitustööle, et konverentsi info jõuaks realselt lastevanemateni. Konverentsikutse ja link saadeti läbi koolide ja hoolekogude lapsevanemateni ning edastati ka FB positiivse vanemluse grupile. Konverentsi otseülekandeks valiti Delfi TV kui kõrge külastatavusega meediaplatvorm.

Konverentsil sai kohapeal osaleda **31 inimest**.

Veebi vahendusel osales konverentsil kokku **1028 inimest**.

Delfi TV statistika põhjal toimus **541** unikaalset käivitamist, üheaegsete tipp oli **202**.

Lastekaitse Liidu kodulehel, kus jooksis samuti veebiülekandekanali (striimi) otseülekanne, oli 20. novembril külastajaid **487**.

Konverentsi meediakajastus

- GoodNews: [JUBA TÄNA! Lastekaitse Liit kutsub tänast aastakonverentsi jälgima nii spetsialiste kui lapsevanemaid](#).
- KUKU Raadio: [Intervjuu: Ireen Kangro Lastekaitse Liidu aastakonverentsi isadusest](#).
- Pere ja Kodu: [Vandeavokaat selgitab: oluline on teada, et ühishooldusõigust ei lõpeta lahutus ega lahkuminek](#).
- Pealinn.ee: [Metsaisa Palbo Vernik: lumehelbekesed on vanemate enda teatud](#).
- Pealinn.ee: [Lapsendajate koolitaja: alati peaks mõtlema, mis on vägivaldse käitumise taga](#).

- Tallinna TV: [Lastekaitse Liidu aastakonverents keskendus paremaks isaks saamisele.](#)
- DELFI TV: [VAATA TAAS | Seekordne Lastekaitse Liidu aastakonverents keskendus positiivsele vanemlusele ja isa rolli tugevdamisele.](#)

Kaasrahastati Joonas Berghälli dokumentaalfilmi „Maailma kõige õnnelikum mees“ näitamiseõigust Eestis. Planeeritakse positiivse vanemluse teemat filmiga jätkuvalt kajastada ka aastal 2021. Kogu kampaaniamaterjal pandi kokku ka veebiajakirja Märka Last erinumbri kogumikuna "[Meheks sünnitakse, isaks kasvatakse](#)".

Lastekaitse Liidu laste loovkonkurss korraldati 2020. aastal, juhindudes organisatsiooni üldisest fookusest "Mitte ainult lastele, vaid ka koos lastega". Lisaks noorte endi arvamustele võeti arvesse ka kõike hetkel toimuvat (sh vaimse tervise pidev halvenemine jms), mille tulemusel otsustati materjalile lähenemises teha üht-teist uutmoodi.

Kui tavapäraselt kajastub laste loovkonkursilt tulnud sisend ka Lastekaitse Liidu aastakonverentsil, siis tänavu otsustati ära kasutada nii lapse õiguste kuu ajakirjas Märka Last kui ka konverentsil juba olemasolevat, värskelt kogutud väärtmaterjali "[Millest on tehtud head lapsevanemad?](#)", kus lapsed neist ise räägivad ja kirjutavad.

Just Filmi lapse õiguste programm

Just Film toimub igal aastal novembrikuus PÕFFi raames ja selle üheks alaprogrammiks on lapse õiguste programm.

Lapse õiguste filmiprogramm linastus noorte- ja lastefilmide festivalil Just Film juba kümnendat korda, kandes tänavu alapealkirja "Mitte ainult lastele, vaid koos lastega". Programmi raames sai näha üheksat filmi, mille valimisel osalesid esmakordselt ka noored. Programm soovib juhtida tähelepanu teemadele, mis lastele ja noortele korda lähevad ja meid kõiki puudutavad.

Rahvusvaheline koostöö

Rahvusvaheline koostöö on alati olnud Lastekaitse Liidu üheks oluliseks suunaks. Rahvusvahelise suhtluse kaudu on liit toonud Eestisse mitmeid olulisi praktikaid ning jaganud ka teistele oma häid kogemusi ja edusamme. Hea rahvusvaheline koostöö loob võimalused laiapinnaliste projektide ja ettevõtmiste teostamiseks.

Tulenevalt koroonaviirusest tingitud reisipiirangutest toimusid rahvusvahelised kohtumised veebi vahendusel. Aktiivselt jätkati tööd Euroopa suurimas lapse õiguste huvikaitse võrgustikus Eurochild, Lastekaitse Liidu noortekogu esindajad osalesid aktiivselt Eurochildi laste nõukogu töös. Programmi „Targalt internetis“ raames osaleti aktiivselt rahvusvaheliste organisatsioonide INHOPE (vt <http://inhope.org/gns/home.aspx>) ja Insafe (vt <https://www.betterinternetforkids.eu/>) töös.

Programmi „Kiusamisest vabaks!“ meeskond osales „Free of Bullying“ rahvusvahelise programmivõrgustiku töös.

Jätkus koostöö rahvusvahelises projektis TOOL4GENDER, mille eesmärk on tõsta teadlikkust ja harida erinevates valdkondades tegutsevaid spetsialiste (õpetajad, psühholoogid, sotsiaalpedagoogid, koolituskeskuste personal) soolise vägivalla, selle vormide ja leviku kohta ning seeläbi ennetada soolise vägivalla juhtumeid 8-6-aastaste seas. Projekt viiakse ellu ajavahemikul september 2019 kuni september 2021 rahvusvahelise projektimeeskonna poolt, mida koordineerib Asociacion Para La Gestion De La Integracion Social (GINSO, Hispaania).

Lastekaitse Liidu Fond

Sihtasutuse Eesti Rahvuskultuuri Fond allfondina tegutsev Lastekaitse Liidu Fond on asutatud 2002. aastal eesmärgiga toetada põhi- või keskharidust omandavaid andekaid õpilasi ja laiendada nende võimalusi edasiarenemiseks.

ACE Logistics Estonia rahalised annetused võimaldasid 2020. aastal jagada 11 000 euro ulatuses stipendiume lastele, kes kasutavad enda annet, milles neil on varasemalt silmapaistvaid tulemusi, oma eakaaslaste aitamiseks, julgustamiseks või inspireerimiseks. Vaata: [fondi stipendiaadid](#).

Projekt „Igale koolilapsele arvuti“

“[Igale koolilapsele arvuti](#)” on 15.03.2020 kodanikualgatusena sündinud liikumine, tänu millele on eriolukorra algusest kuni tänaseni vahetanud omanikku enam kui 2300 arvutit. MTÜ Lastekaitse Liit oli liikumisega kaasas alates esimesest nädalast ning kuu aja täituses, 15.04.2020 andsid projekti algatajad jätkusuutlikkuse tagamiseks Liidule üle ettevõtete ja kohalike omavalitsuste vahelise info koordineerimise.

Sihtgrupp ja vajadus

Liit mõtestab käesoleval hetkel abivajava perena kodu, kus pole õpilastele kasutamiseks mitte ühtegi arvutit või on neid kolme koolilapse peale vähem kui üks ning perel endal on seadmete soetamisel raskusi.

Projekt kolm suunda

1. Ettevõtete annetuse suund

2020. aastal laekus Lastekaitse Liidule projekti “Igale koolilapsele arvuti” tegevuste elluviimiseks rahalisi annetusi kokku 26 417 eurot.

Täiendavalt annetasid ettevõtjad, riigiasutused ja eraisikud mitterahaliste annetustena kooliõpilastele e-õppe korraldamiseks arvuteid ja lisaseadmeid 35 370 euro väärtuses (siinjuures arvesse võetud rahaline väärtus üksnes nende seadmete puhul, millele üleandja määras suurema väärtus kui 0).

2. Haridus- ja teadusministeeriumi sihtotstarbelise toetuse suund:

2020. aasta lõpus lisandus tänu Haridus- ja Teadusministeeriumi toetusele täiendav suund- koolidele lisaarvutite hankimine, et koostöökohalike omavalitsustega saaksid koolid saaksid abivajajatele arvuteid välja laenutada.

27. novembril 2020 esitas MTÜ Lastekaitse Liit Haridus- ja Teadusministeeriumile tegevustoetuse taotluse “Igale koolilapsele arvuti” projekti raames arvutite soetamiseks koolilastele.

30. novembril sõlmisid HTM ja LKL riigieelarvelise toetuse kasutamise lepingu arvutite ostmiseks ja administreerimiskuludeks summas 100 000 eurot.

23. detsembril sõlmisid HTM ja LKL riigieelarvelise toetuse kasutamise lepingu lisa arvutite soetamiseks ja administreerimiskuludeks täiendavalt summas 300 000 eurot.

- [Haridus- ja Teadusministeerium aitab koolidele distantsõppe jaoks lisaarvuteid soetada](#)
- [Haridus- ja Teadusministeerium eraldab koolidele arvutite soetamiseks täiendava toetuse](#)

Koostöös kohalike omavalitsustega ja koolidega selgus jaanuari lõpuks, et 2021. aasta alguseks oli katmata abivajadus minimaalselt **1889** arvutit ja maksimaalselt ligi **3000** arvutit.

Eelnevat infot ja HTM-i varasemalt eraldatud 400 000 eurot sihtotstarbelist toetust arvesse võttes, viis Lastekaitse Liit läbi riigihanke „Projekti "Igale koolilapsele arvuti" raames arvutite soetamine“ (231301). Lisainfo: [Lastekaitse Liit kuulutas välja arvutite soetamise hanke](#).

Hanke tulemusel saame läbi projekti koolidele vahendada 1254 arvutit, mis tähendab, et oleme võimelised katma $\frac{2}{3}$ minimaalselt vajadusest.

3. Eraldi jätkub ka otse inimeselt inimesele arvutite vahendamine [Facebookis grupis](#).

LASTEKAITSE LIIDU LASTELAAGRITE OÜ TEGEVUSED 2020

Lastekaitse Liidu Lastelaagrite Osaühing majandusaasta aruanne 2020.

Tegevusaruanne

Sissejuhatus

Lastekaitse Liidu Lastelaagrite OÜ (edaspidi OÜ) tegevusaruandes on esitatud ülevaade Lastekaitse Liidu poolt asutatud äriühingu tegevusest majandusaastal 2020. Tegevusaruandes käsitletakse koondina tegevusi majandustulemuse saavutamisel ja kommenteeritakse väljavaateid edaspidiseks arenguks lähtuvalt Lastekaitse Liidu ja Lastekaitse Liidu Lastelaagrite OÜ haridus-, noorsootöö-, sotsiaalvaldkonna teenuste kontseptsioonist.

Avalikes huvides ning vabatahtliku ühendusena tegutsev Lastekaitse Liit (Mittetulundusühing) eristab oma põhitegevusest aktiivse ettevõtluse Lastekaitse Liidu Lastelaagrite OÜ korraldustöö kaudu. Läbi tegevuse toetab OÜ oma ülesande täitmisel Lastekaitse Liidu missiooni, arendab ning pakub laste ja noorte vajadusi teades ning arvestades teenuseid sihtrühmadele, organisatsioonidele ja institutsioonidele nende tegevuste sisustamiseks ning kommertsteenuseid ürituste korraldamiseks.

Lastekaitse Liidu Lastelaagrite OÜ

Lastekaitse Liidu Lastelaagrite OÜ põhitegevus on laagrivahetuste korraldamine, toitlustamine ja majutus ning seminariteenuste jne osutamine, mis toimub lähtuvalt haridus-, noorsootöö-, sotsiaalvaldkonna teenuste kontseptsioonist, mida realiseerimisel toetab äriplaan.

Lastekaitse Liidu Lastelaagrite OÜ põhikiri on kinnitatud asutamisosusega 10.05.2004. Osanike pädevus tuleneb äriseadustikust ja osanike koosoleku ülesandeid täidab osanike koosolek ehk koosseisuline Lastekaitse Liidu vanematekogu. OÜ-d juhib üheliikmeline juhatuse.

Töölepingu alusel oli 2020. aastal õppe- ja puhkekeskuste keskkondade arendamise ning teenuste osutamisega alaliselt seotud neljaliikmeline põhimeeskond. Töötajate keskmine arv koos võlaõiguslike lepingute alusel teenust osutavate isikutega taandatuna täistööajale oli üheksa inimest.

Peamised teenused osutatakse Pivarootsi õppe- ja puhkekeskuse noortelaagri ning Remniku õppe- ja puhkekeskuse noortelaagri tingimustes ning keskkonnas.

OÜ teenuste müügist saadud tulu mõjutas COVID-19 tõttu kehtestatud eriolukord. Eesmärgiks oli takistada viiruse levikut laagrikeskkonnas ning olla edukas nii laste ja noorte kui personali turvalisuse tagamisel.

Tooted ja teenused

Aastate jooksul on kujunenud teenuste osutamisega kaasnevalt suhete- ja koostöövõrgustik, Toimiv partnerlus ja koostöövõrgustik on abiks ning aitab teenuste osutamisel propageerida ühiskonnas vajalikku ning tunnustatud tegevust laste ja noorte arengu heaks. Lisaks laagrimetodil pakutavatele teenustele osutatakse klientidele ja koostööpartneritele kommertsteenuseid. Eristumaks analoogsetest teenusepakujatest turul toetatakse aga OÜ poolt peamiselt ning otseselt laste- ja noortelaagrite korraldamist ning Lastekaitse Liidu missiooni täitmist laiemalt.

Teenuste osutamist mõjutas koroonaviirusest tulenev mõju. Eestis kehtestatud eriolukorra ja juhiste alusel korraldati laagrisuvi piirangutest lähtuvalt. Kehtestatud nõuded mõjutasid teenuste osutamist osaluspiirangute ja keskkonnale ehk tingimustele püstitatud täiendavate kitsenduste kaudu. Teenuste osutamist mõjutas ka teenuse tuusikupõhine baashind, mis oli fikseeritud aastal 2019 - enne eriolukorra algust. Kliendipositsioonist ja kokkulepetest lähtuvalt polnud võimalik ega eetilise muutuvast olukorras teenusmaksumust korrigeerida.

Alates 12. juunist 2020 on lubatud noortelaagrid ja -malevad:

https://www.hm.ee/sites/default/files/200515_parast_eo_sovitused_laagritele_ja_malevatele_covid-19.pdf.

Noortelaagrid

OÜ poolt pakutakse laagrimetodil valikulise sisuga laagrivahetusi erinevatele sihtrühmadele. Noortelaagri vahetuste korraldamine laagrimetodil on kompleksteenuse. Kompleksteenuste <https://lastelaagrid.eu/noortelaagrid> (sisu, järelevalve, juhendamine, majutus, toitlustus, turvalisus, tervishoid jne) eesmärk on laste ning noorte vaba aja sisustamise kontekstis toetada nende arengut ja sotsialiseerimist läbi erinevate tegevus- ning tegutsemisviiside õppe-, tervislike- ning kasvatuslikel põhimõtetel. Laagrivahetustes osalevad noored vanuses 7 kuni 19 eluaastat. Erivajadustega noortele on alates aastast 2018 võimalik juurde osta tugiisiku teenust ehk interdistsiplinaarset ööpäevahoidu (tegevusluba SLH000838), et tagada võimalus osaleda koos teiste noortega erinevates tegevustes ning laagriprogrammides.

Laagrimetodil korraldatud vahetusi viidi läbi kahes Lastekaitse Liidu õppe- ja puhkekeskuses (püsilaagris): **Pivarootsi õppe- ja puhkekeskuse noortelaagris**, Lääneranna vallas, Pärnu maakonnas ning **Remniku õppe- ja puhkekeskuse noortelaagris**, Alutaguse vallas, Ida-Viru maakonnas. Kliendipiirkondadeks on peamiselt Lastekaitse Liidu õppe- ja puhkekeskuste - noortelaagrite - lähialadega seotud piirkonnad ja linnastud ning Tallinna linn.

Aastal 2020 osales Pivarootsi noortelaagris korraldatud 3- kuni 8-päevastes laagriprogrammides (3-5-päevastes lühilaagrites osales 243 noort; 6-8-päevastes laagrites 281, tavatuusikuga 196 ja soodustuusikuga 85) kokku 524 noort (2019. a 622 noort) ning Remniku noortelaagris läbi viidud 7-päevastes laagrivahetustes „Sport ja muusika“ kokku 1194 noort (2019. a 1674 noort). Kokku osales 2020. aasta suvisel koolivaheajal arengut ja sotsialiseerumist toetavates huvipõhistes laagrivahetustes 1718 noort (2019. a 2296 noort) üle vabariigi ehk 726 noort (2019. a 1120 noort) lastekaitsevõrgustiku (peamiselt kohalikud omavalitsused) ja 992 noort (2019. a 1176 noort) läbi vabaturu teenuste müügi veebikeskkonnas. Noorte osalust piiras ja mõjutas COVID-19 viiruse ennetamisega kehtestatud nõue klientide hajutamiseks teenuse ajal ja laagrivahetuste korraldamise kontekstis rühmade täituvuse piirmäär kuni 20 noort ühe rühma kohta.

OÜ poolt organiseeritud laagrivahetuste kestus oli keskmiselt kolm kuni seitse voodipäeva. Tallinnas elavate noorte kõrge osalusmäär näiteks Remniku noortelaagris on seotud transporditoetustega Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuametis (TSNA) poolt sõiduks laagripaika.

Teenustele juurdepääsuks ja kättesaadavuseks doteeris noortele laagriteenuseid Haridus- ja Teadusministeerium (HTM) läbi Eesti Noorsootöö Keskuse (ENTK). Koondprojekti „Noorte tervistav ja arendav puhkus 2020“ raames toetati soodustusega teenust lastekaitsevõrgustiku kaudu päevaarvestuses baashinnast 11,00 eurot voodipäeva eest ja tavatuusikute dotatsioon oli 5,40 eurot voodipäeva eest. ENTK oli lisaks toetustele laagritegevustel abiks ka kasvatajate ja muu personali kaasamises, koolitamises ja nõustamises.

Osaleti Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt välja kuulutatud hankes Haridus- ja Noorteameti (HARNO) konkursiveebi kaudu COVID-19 viirusest põhjustatud eriolukorra toetuseks lühilaagrite ja lühimalevate korraldamisel. Eesmärk oli toetada haridus- ja noortevaldkonnas tegutsevaid eraõiguslikke juriidilisi isikuid COVID-19 põhjustava koroonaviiruse mõjude leevendamisel. Kriisitoetuse „Terve Eesti suvi“

kaudu korraldati seitse lühilaagrit (kuus lühilaagrit, üks malev). Osalemine laagrilistele oli tasuta. Tallinna Spordi- ja Noorsooamet aitas tegevustoetuse kaudu (Tallinna Linnavalitsuse 21. detsembri 2011 määrus nr 131) noori, kelle elukoht oli Eesti rahvastikuregistri andmetel Tallinnas. Toetuse suurus ühe noore kohta päevas oli 3,50 eurot.

Laagriprogrammides osalenud lapsi ja noori toetasid ENTK, TSNA, HARNO ja HTM ning KOV, LOV, asenduskodude ja lapsevanema osalus, SDE Punase nina toetus.

Noorte töömalev

Pivarootsi õppe- ja puhkekeskuses toimus 18.-22.07.2020 ööbimisega noorte töömalev. Koostöös Saue Valla Noortekeskusega osales töömalevas 10 noort. Tehti heakorratöid.

Remniku õppe- ja puhkekeskuses korraldati ööbimisega töömalev kahel korral: esimene OÜ finantseerimisel ja teine kriisitoetuse „Terve Eesti suvi“ kaudu. Hooaja algul toimus esimene ööbimisega töömalev 29.06.-10.07.2020, kokku osales 6 noort. Koostöös Alutaguse Huvikeskuse noortega toimus teine töömalev 10.-14.08.2020 taas Remnikus. Osales 10 noort. Maleva korraldus toimus koostöös: Alutaguse vald, Haridus- ja Teadusministeerium, Kultuuriministeerium ning Haridus- ja Noorteamet. Töömalev Remnikus <https://www.facebook.com/kaidi.forostovets/videos/3400469139996633>.

Laagrikool

Laagrikool on laagri- ja koolielu kombinatsioon, kus teooria ning praktika ühinevad värskes kogemuses. Remniku ning Pivarootsi õppe- ja puhkekeskustes 2020. aasta hooajal ja hooajaväliselt laagrikooli ei korraldatud kavandatud mahus seoses COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse ennetusega.

Seminarid, noortekohtumised, suvekoolid

Remniku õppe- ja puhkekeskusesse planeeritud Jõhvi Gümnaasiumi 10.-12. lennu õppeaasta avaseminar ei teostunud seoses COVID-19 viirusest põhjustatud eriolukorra tõttu. Tellimused tühistati ning baasi ei kasutatud seminaride, suvekoolide, kokkutulekute korraldamiseks. Samal põhjusel jäid toimumata poistekooride laulu- ja spordilaager, lõpuklasside koosviibimised, traditsioonilised suvepäevad jms. Ära jäid ka Pivarootsi õppe- ja puhkekeskusesse broneeritud ja planeeritud Lihula Lasteaia kevadpäev, viis laagrikooli üritust, üks õppepraktikum ja üks välisrühm. Paljud tellimused tühistati.

Investeeringud

Lastekaitse Liit arendab tänapäevastele nõuetele vastavaid õppe- ja puhkekeskuseid ehk kahte noorte püsilaagrit, mis on perspektiivis avatud ja aastaringseks kasutuseks ning mille teenustest on kasu eelistatult lastele, noortele ning lastega peredele. Teenused ja tooted ning teenuste osutamiseks vajalik keskkond on omavahel lahutamatu seotud. OÜ ülesanne on aidata kaasa haridus- ja noorsootöö- ning sotsiaalvaldkonna teenuste arengule.

Üldarengukavast lähtuvalt on olnud prioriteetne Pivarootsi õppe- ja puhkekeskuse arendus viie aasta tsüklis perioodil 2016-2021. Arendusplaanid õppe- ja puhkekeskuste kontekstis on koostatud materiaaltehnilise baasi parendamiseks ja plaanidest finantsturgudel lähtuvalt valdkondlikest toetusliikidest.

Pivarootsi õppe- ja puhkekeskuses tehti ära:

- peamaja katuse kapitaalremont,
- realiseeriti nõuetele vastava joogivee saamiseks veepuhastussüsteemi projekt,
- koostöös Lääneranna omavalituse ja Lastekaitse Liiduga seati Laagritee kinnistule avaliku tee kasutusõigus,
- paigaldati peamajale piksekaitse.

Remniku õppe- ja puhkekeskuses tehti ära järgmist.

- Toimus 1975. a rajatud ja enam mitte kasutuses olevate soojustrasside lammutus ja jäätmete äravedu. Lammutatud trassidealune maa-ala tasandati ja teostati eelplaneering.
- Klientide turvalisuse tagamiseks alustati amortiseerunud aiapiirde uuendusega. Rajati 140 m ulatuses uus metalltraataed ning paigaldati väravad.
- Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ameti (PRIA) LEADER-projektitoetus, strateegia meetme 2 Peipsiääre väljaarendamine kvaliteetseks turismisihtkohaks, kohalik tegevusgrupp MTÜ Peipsi-Alutaguse Koostöökoda toetuse abil Lastekaitse Liidule teostati fassaaditööd reonoveeritud IV majutuskorpuses.
- Reoveepuhasti hooldusremont sponsorite toel.
- Kapiteelremont personalimajas nr 1 kasutuselevõtuks personali- ja peremajutuse põhimõtetele.
- Määrati reoveepuhasti reostuskoormus ja teostati veepuhastusjaama hooldus.
- Viidi läbi korraline elektripaigalduse audit ja teostati osaliselt elektritööd vastavalt Päästeameti poolt kehtestatud nõuetele.

LASTEKAITSE LIIT ORGANISATSIOONINA

Põhikirjalised tegevused

Lastekaitse Liit on kodanikualgatusel põhinev ning avalikes ja heategevuslikes huvides tegutsev mittetulunduslik organisatsioon.

Liidu tegevuse eesmärkideks on lapse õiguste kaitsmine, lastekaitsealase tegevuse arendamine, osalemine noorsoo- ja perepoliitika väljatöötamises ja rakendamises ning liidu liikmete ühiste huvide eest seismine.

Oma eesmärkide saavutamiseks tegutseb Lastekaitse Liit järgmistes põhisuundades:

- töötab välja ja viib ellu lastekaitsealaseid projekte ning programme;
- teeb koostööd Eesti ja rahvusvaheliste organisatsioonidega ning osaleb ühisprojektides ja -programmides;
- toetab laste osalust, kaasates neid liidu tegevustesse;
- korraldab lastekaitsealaseid koolitusi;
- teeb ettepanekuid lastekaitsealaste õigusaktide vastuvõtmiseks, muutmiseks ja täiendamiseks;
- kirjastab lastekaitsealaseid trükiseid ja avaldab lapse õiguste alast teavet;
- korraldab lastele ja noortele laagriteenust;
- annab välja lastele ja noortele stipendiume;
- abistab liidu liikmeid lastekaitsealases tegevuses, omavahelise koostöö korraldamises ja koordineerimises.

Lastekaitse Liidu liikmed

2020. aasta lõpuks kuulus Lastekaitse Liidu liikmeskonda 21 juriidilist isikut (lastekaitse ühingut, seltsi või klubi), kelle põhikirjalise tegevuse eesmärk ja tegevuse põhisuunad on sarnased ja kooskõlas Lastekaitse Liidu eesmärgi ja tegevuse põhisuundadega ning kes soovivad arendada lastekaitsealast tegevust. Liikmed on esindatud erinevates maakondades. Liikmed moodustavad Lastekaitse Liidu üldkogu (üldkoosoleku), mis on põhikirja alusel organisatsiooni kõrgeimaks organiks.

Lisaks liikmetele on Lastekaitse Liidul ka toetajaliikmed, kelleks põhikirja alusel saavad olla nii juriidilised kui ka füüsilised isikud. Liidu tegevuse toetajatel on õigus olla nõuandva sõnaõigusega kaasatud kõigi liidu organite tegevusse ja nad võivad olla valitud kõikidesse liidu organitesse, sh vanematekogusse.

Üldkogu

Lastekaitse Liit MTÜ üldkogu toimus 30. mail 2020. Üldkogu läbivaks teemaks oli organisatsiooni arendus ja tulevikusuunad. Üldkogul tutvustati liidu võrgustikustrateegiat ja kommunikatsioonistrateegiat.

Osalesid Lastekaitse Liidu liikmed, toetajaliikmed, liidu vanematekogu ja töötajaskond. Heaks kiideti 2019. aasta majandusaasta aruanne.

Üldkogu tegi avaliku pöördumise „Mitte ainult lastele, vaid ka KOOS lastega“.

Vanematekogu

Vanematekogu täidab üldkoosolekute vahelisel ajal määratud ulatuses üldkoosoleku ülesandeid ning on Lastekaitse Liidu tegevust planeeriv, juhtimist korraldav ja järelevalvet teostav organ. Vanematekogu on kuueliikmeline, sh organisatsiooni president. Vanematekogu liikmed valitakse üldkogu salajasel hääletamisel kolmeks aastaks.

VANEMATEKOGU:

Ene Tomberg, president,
Irina Golikova, Sillamäe Lastekaitseühing,
Toivo Sikk, toetajaliige,
Irene Käosaar, toetajaliige,
Maris Jõgeva, toetajaliige,
Tiiina Urm, toetajaliige.

Lastekaitse Liidu vanematekogu pidas 2020. aastal kokku üheksa istungit.

Noortekogu

Lastekaitse Liidu juures tegutseva 2004. aastal loodud noortekogu eesmärgiks on kaasata noori neid puudutavatesse küsimustesse, luues võimaluse avaldada oma arvamust erinevatel teemadel ning viia ellu erinevaid tegevusi lähtuvalt noorte huvist ja noortekogu fookusest.

Ühtlasi alustas Lastekaitse Liidu noortekogu koostöös Eurochildi ja sealse NEF (National Eurochild Forum) programmiga Märka Last dünaamilise infoplatvormi loomist. 2019. aasta lõpuks oli domeen www.markalast.ee loodud ning peamine sisuline struktuur paigas ja kujundatud.

Läbi terve aasta on noortekogu panustanud aktiivselt nii Lastekaitse Liidu tegevustesse kui ka esindanud laste ja noorte arvamust erinevatel nii Eesti kui ka rahvusvahelistel sündmustel.

Noortekogu tegevused 2020

Lastekaitse Liidu noortekogu tuumiku poolt kokku pandud ning teistele lastele ja noortele mõeldud info:

- www.markalast.ee,
- www.instagram.com/lastekaitseliidunoortekogu, kus on 15.01.2021 seisuga 1097 jälgijat, enamik lapsed ja noored. Vahemikus juulist detsembrini tehti kokku 15 sisu- ja 78 story-postitust,
- [“Eks kaasamise alla läheb ju ka noorte informeerimine neile huvipakkuvas ning atraktiivses keeles”](#) ja [VIDEO – Kärg Valner Ringvaates: “11. klassi tüdruk rääbib uudiseid”](#),
- [Noorte tehtud Lastekaitse Liidu ja Lasteabi videoklippe saab näha ka Just Filmi ekraanil.](#)

Laste ja noorte otsene kaasamine Lastekaitse Liidu igapäevastesse tegevustesse

- Arvamuste andmine (lisainfo küsitluste all).

- Lastekaitse Liidu Facebooki lehekülje www.facebook.com/Lastekaitseliit 2020. aasta teise poolaasta 151 postitusest tervelt 35 on kokku pandud kas noortekogu poolt või nendega koostöös.
- Tänavune lapse õiguste kuu programm <https://markalast.ee/lapseoigustekuu> on kokku pandud koostöös noortekogu tuumikuga ning nende enda poolt veetud. [Täna algava lapse õiguste kuu seekordseks juhtmõtteks on “Mitte ainult lastele, vaid ka koos lastega”](#) ja [Raadio Kuku INTERVJUU: Triin Sooäär – algas lapse õiguste kuu.](#)
- Noored olid kaastoiimetajateks ja sisuloojateks Lastekaitse Liidu veebiajakirja Märka Last lapse õiguste kuu erinumbri koostamisel: <https://ajakiri.lastekaitseliit.ee/2020/12/29/marka-last-lapse-oiguste-kuu-erinumber>, mille jaoks intervjuerisid nad muuhulgas õiguskantslerit: [Õiguskantsler Ülle Madise intervjuus noortele: „Mõttele iga päev, mis on hästi. Alati midagi on.“](#)
- [Märka Last noortetoiimetuse esindajad astuvad täna üles Eesti Noorsooteatri laval.](#)
- Noorte kaasamine Just Filmi lapse õiguste programmi koostamisse ning korraldusmeeskonna töösse: [Just Filmi lapse õiguste programm tähistab tänavu kümnendat juubelit, Täna õhtul avati 24. PÖFF.](#)
- Lastekaitse Liidu 2020. a jõulukaardil olnud pildi ja teksti autoriks oli noortekogu liige Aveli (13).
- Noortekogu esindaja andis sisendit ning osales nii Lastekaitse Liidu liikmete arenguseminaril, kus oli teemaks liidu uus kommunikatsioonistrateegia, kui ka Lastevanemate Liidu korraldatud vaimse tervise teemaline diskussioonil.
- Lastekaitse Liidu noortekogu [kohtumine Eesti Vabariigi peaminister Jüri Ratasega.](#)

Lastekaitse Liidu noortekogu kaasas omakorda teisi lapsi ja noori ning aitas võimendada nende häält ja arvamust

- [GALERII: Lastekaitse Liidu “Märka Last” inspiratsioonipäeva fookuses olid väärtused ja inimesed kui tervik](#)
- [GALERII: Märka Last esindus käis TORE suvelaagris tegemas “Nutikalt meedias” töötuba](#)
- Lastekaitse Liidu noortekogu juhi ning Lääneranna suvelaagri kaaskorraldaja arvamislugu: [GALERII: Lääneranna Noortekeskuse Suvelaager kõnetas, inspireeris ja puudutas hinge](#)
- [Vaata OTSE: Täna algava lapse õiguste Euroopa foorumi avab lapsi kaasav paneeldiskussioon](#)
- [Mällal saabub see hetk, kui lapse hääl ning selle kuulamine on ühiskonnas tavaks?](#)
- [Lääneranna Noortekeskus ja Lastekaitse Liit korraldasid inspiratsiooni- ja videopäeva “Minu südame hääl” ♥](#)
- [Algas kandideerimine Lastekaitse Liidu noortekogu vabavõrgustikku](#)
- [Можно подавать заявки в независимую сеть молодежного совета Союза защиты детей](#)

Büroo

MTÜ Lastekaitse Liit büroo asub Tallinnas aadressil Endla 6-18n.

2020. aastal panustasid Lastekaitse Liidu büroo töötajad erinevate projektide ja programmide elluviimisesse järgmised spetsialistid:

- Helika Saar, lapse õiguste programmi koordinaator,
- Malle Hallimäe, projekti „Targalt internetis“ koordinaator,
- Kerli Valner, projekti „Targalt internetis“ koordinaator,
- Saska Muru, programmi „Kiusamisest vabaks!“ koordinaator,

- Aleksandra Munts-Avajõe, programmi „Kiusamisest Vabaks!“ koordinaator,
- Annika Silde, projektijuht,
- Kristi Märk, projektijuht,
- Ireen Kangro, projektijuht,
- Varje Ojala, juhatuse liige.

Raamatupidamine on korraldatud lepingu alusel ja vastavalt kehtivale korrale.

Arhiivi korrastamine ja üleandmine Rahvusarhiivile 2020

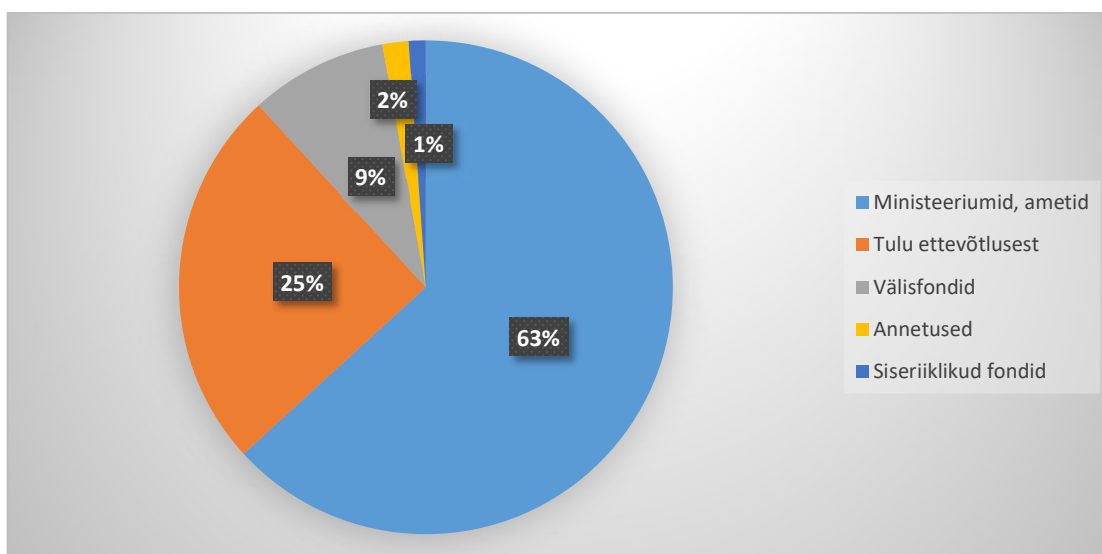
Lastekaitse Liit andis Rahvusarhiivile üle oma korrastatud arhiivimaterjalid liidu algusaastatest (1988) kuni aastani 2007. Kokku oli materjale 22694 lehekülge, mis jagunesid 376 säilikusse, 38 karpi ja 19 sarja.

LASTEKAITSE LIIDU RAHAASJAD 2020

Rahastusallikad 2020

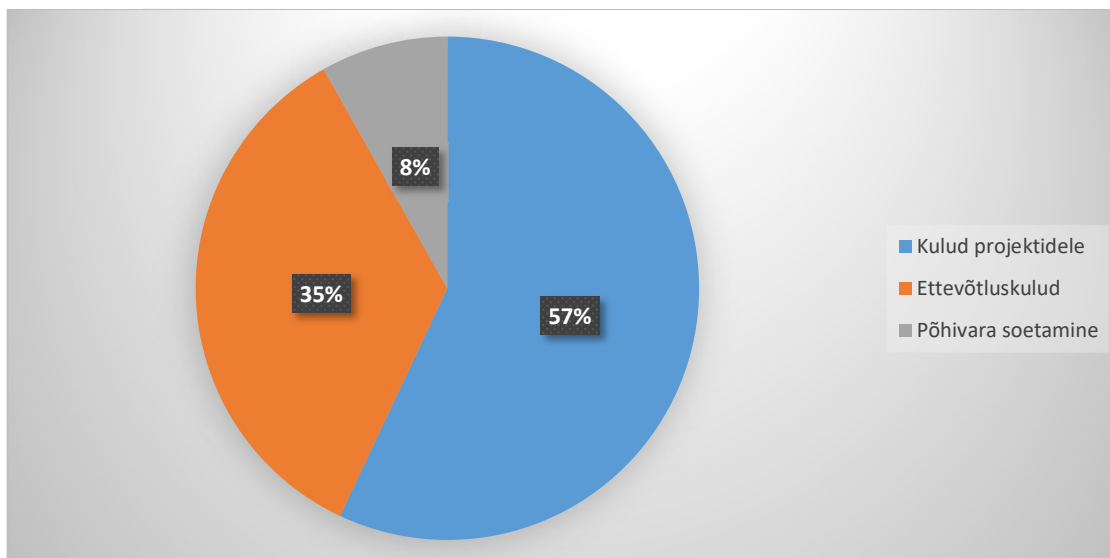
Lastekaitse Liidu 2020. aasta 999 909 eurosest sissetulekust 749 833 eurot saime annetuste ja toetustena ning 250 076 eurot teenisime ettevõtlustuluna.

Peamisteks toetajateks 2020. aastal olid Haridus- ja Teadusministeerium 434 118 euroga, Sotsiaalministeerium 182 179 euroga ja Euroopa Komisjon 42 279 euroga. Samuti toetasid Liitu UNICEF Gruusia, Hispaania Sotsiaalse Integratsiooni juhtimise Ühing, Avatud Eesti Fondi Aktiivsete Kodanike Fond, Tallinna Spordi- ja Noorsootöö Amet, Sotsiaal- ja Tervishoiuamet, Rahandusministeerium, Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet, Eurochild, Põhjamaade Ministrite Nõukogu Infobüroo ja Eesti Inimõiguste Keskus. Liidule annetati 14 950 eurot.

Raha kasutamine aastal 2020

2020. aastal kasutasime kokku 992 092 eurot, sh 910 713 eurot tegevuskuludeks ja 81 379 eurot materiaalse põhivara soetamiseks. Sihtotstarbelist toetust kasutasime nii tegevuskulude kui põhivara soetuse finantseerimiseks. Tööjõukulused tegime majandusaastal 461 874 euro väärtuses. Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud olid 261 476 eurot ja ettevõtluskulud 166 683 eurot.

Lastekaitse Liidu majandusaasta 2020 lõppes 11 811 euro suuruse positiivse tulemiga; möödunud majandusaasta (2019) tulem oli negatiivne 10 716 eurot.

Lastekaitse Liidu peamised konsolideeritud majandusnäitajad aastatel 2016-2020, eurodes

	2016	2017	2018	2019	2020
Varad	1 253 126	1 209 966	1 013 595	1 060 893	1 703 070
Kohustused	487 873	478 743	211 242	269 256	899 622
Netovara	765 253	731 223	802 353	791 637	803 448
Tulud	1 297 903	1 041 732	1 174 230	1 098 586	1 061 746
Kulud	1 116 757	1 075 762	1 103 100	1 109 302	1 049 935
Tulem	181 146	-34 030	71 130	-10 716	11 811

Lastekaitse Liit
Estonian Union for Child Welfare

Finantsaruanne

Lastekaitse Liidu raamatupidamise aastaaruanne 2020

esitatud konsolideerituna koos Lastekaitse Liidu Lastelaagrite OÜ raamatupidamise aastaaruandega

Konsolideeritud bilanss

(eurodes)

VARAD

KÄIBEVARA	Lisa nr	31.12.2020	31.12.2019
Raha		1 005 295	335 735
Nõuded ja ettemaksed	2;3	114 475	66 657
Varud	4	15 421	32 782
Kokku käibevara		1 135 191	435 174
PÕHIVARA			
Materiaalne põhivara	5	567 879	625 719
Kokku põhivara		567 879	625 719
VARAD KOKKU		1 703 070	1 060 893

KOHUSTUSED JA NETOVARA

KOHUSTUSED

Lühiajalised kohustused

Laenukohustused	7	3 525	10 401
Võlad ja ettemaksed	8;3	43 384	34 229
Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest	9	721 108	80 009
Sihtfinantseerimiseks saadud ettemaksed		41 692	41 692
Kokku lühiajalised kohustused		809 709	166 331

Pikaajalised kohustused

Laenukohustused	7	0	3 529
Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest	9	89 913	99 396
Kokku pikaajalised kohustused		89 913	102 925
KOHUSTUSED KOKKU		899 622	269 256

NETOVARA

Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem		791 637	802 353
Aruandeaasta tulem		11 811	-10 716
NETOVARA KOKKU		803 448	791 637
KOHUSTUSED JA NETOVARA KOKKU		1 703 070	1 060 893

Konsolideeritud tulemiaruanne
(eurodes)

	Lisa nr	2020	2019
Liikmetelt saadud tasud		770	1 020
Annetused ja toetused	10	749 833	667 080
Tulu ettevõtlusest	11	250 076	396 973
Muud tulud, sh tulu põhivarade sihtfinantseerimisest		61 067	33 513
Tulud kokku		1 061 746	1 098 586
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	12	-261 476	-208 792
Mitmesugused tegevuskulud		-20 449	-44 745
Kaubad, toore, materjal ja teenused	13	-166 683	-200 189
Tööjõu kulud	14	-461 874	-512 923
Põhivara kulum	5	-139 222	-142 182
Kulud kokku		-1 049 704	-1 108 831
Põhitegevuse tulem		12 042	-10 245
Intressikulud		-231	-471
Aruandeaasta tulem		11 811	-10 716
Sealhulgas:			
Tulu varade sihtfinantseerimisest		57 412	27 687
Sihtfinantseerimisega kaetud varade kulum		-91 397	-94 198
Aruandeaasta tulem sihtfinantseerimise netomeetodi korral		45 796	55 795

Konsolideeritud rahavoogude aruanne (otsemeetod)

(eurodes)

Rahavood põhitegevusest	Lisa nr	2020	2019
Liikmetelt saadud tasud		745	1 020
Laekunud annetused ja toetused		791 838	763 064
Laekunud toetuse ettemaksed		650 000	0
Tagastatud kasutamata toetuste ettemaksed		-942	-725
Laekumised kaupade müügist ja teenuste osutamisest		245 665	394 422
Muud põhitegevuse tulude laekumised		3 655	5 804
Väljamaksed annetusteks ja toetusteks	10	-40 474	-18 999
Väljamaksed tarnijatele kaupade ja teenuste eest		-429 779	-436 518
Toetuse ettemaksed		-4 361	-41 692
Tagastatud toetuse ettemaksed		-237	0
Väljamaksed töötajatele		-454 582	-512 830
Laekunud intressid		48	32
Makstud intressid		-231	-417
Kokku rahavood põhitegevusest		761 345	153 161
Rahavood investeerimistegevusest			
Laekumised sihtotstarbelistest toetustest		0	36 934
Tasutud materiaalse põhivara soetamisel	5	-81 379	-59 995
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-81 379	-23 061
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenude tagasimaksed		-10 406	-10 158
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		-10 406	-10 158
Kokku rahavood		669 560	119 942
Raha perioodi alguses		335 735	215 793
Raha muutus		669 560	119 942
Raha perioodi lõpus		1 005 295	335 735

Konsolideeritud netovara muutuste aruanne
(eurodes)

	Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	Netovara kokku
Saldo 31.12.2018	802 353	802 353
Aruandeperioodi tulem	-10 716	-10 716
Saldo 31.12.2019	791 637	791 637
Aruandeperioodi tulem	11 811	11 811
Saldo 31.12.2020	803 448	803 448

Konsolideeritud finantsaruannete lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne 2020. aasta kohta on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standard on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev avalikkusele suunatud finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded kehtestatakse raamatupidamise seadusega ning mida täpsustab raamatupidamise seaduse alusel kehtestatud valdkonna eest vastutava ministri määrus ehk raamatupidamise toimkonna juhendid. Aastaaruande koostamisel on kasutatud jätkuvalt varem kasutatud arvestuspõhimõtteid. Aruandes esitatud aruandeaasta andmed on olulises osas võrreldavad 2019. majandusaasta andmetega.

Lastekaitse Liidu ja tema tütarettevõtja arvestusvaluutaks on euro ja raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Konsolideerimise põhimõtted

Grupis konsolideeritakse tütarettevõtja, mille üle Lastekaitse Liidul on kontroll. Tütarettevõtjat loetakse Lastekaitse Liidu kontrolli all olevaks, kui viimane omab 50%-100% hääleõiguslikest osadest. Konsolideeritud finantsaruanded sisaldavad tütarettevõtja finantsandmeid. Konsolideeritud aruannetes on kajastatud ainult need majandustehingud, mis leidsid aset väljaspool Gruppi olevate partneritega. Aruanded on konsolideeritud rida reaal, Gruppi kuuluvate ühingute vahelised tehingud ja saldod on elimineeritud Tütarettevõtjat kajastatakse Lastekaitse Liidu konsolideerimata aruandes soetusmaksumuse meetodil.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse bilansis ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha ja arvelduskontode jääke.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuded ostjate vastu, viitlaekumised ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Igal bilansipäeval hinnatakse, kas esineb tunnuseid nende finantsvarade väärtuse languse osas. Juhul, kui selliseid tunnuseid esineb, hinnatakse korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad alla nendest eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdsväärtuseni. Väärtuse langusest tulenevad allahindlused kajastatakse kasumiaruandes kuluna.

Varud

Varude kuluks kandmisel kasutatakse FIFO meetodit. Varud kajastatakse bilansis nende soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses, sõltuvalt sellest, kumb on madalam.

Materiaalne põhivara

Grupis loetakse materiaalseks põhivaraks materiaalselt vara kasuliku elueaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 2 000 eurost. Materiaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, mittetagastatavatest maksudest ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta. Kulutused, mis taastavad objekti algset seisundit (remont, hooldus) on kajastatud perioodikuludes. Bilansis kajastatakse materiaalselt põhivara selle jääk maksumuses, st soetusmaksumusest on maha arvatud akumuliseeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Materiaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi vastavalt selle kasulikule elueale.

Amortisatsioonimäärade vahemikud aastas on põhivara gruppidele järgmised:

Hooned ja rajatised	6-20%
Masinad ja seadmed	10-20%
Muu materiaalne põhivara	20-30%

Maad ei amortiseerita.

Igal bilansipäeval hinnatakse materiaalse põhivara puhul vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või vara kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna. Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel bilansikuupäeval tõenäosust, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse. Sel juhul suurendatakse vara bilansilist jääkmaksumust kuni summani, mis

oleks kujunenud arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni. Allahindluse tühistamisi kajastatakse aruandeperioodi kulu vähendamisena.

Finantskohustused

Kõik lühi- ja pikaajalised võlakohustused võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Lühiajaliste võlakohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, seetõttu kajastatakse lühiajalised võlakohustused bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste võlakohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamine toimub nominaalse intressimäära meetodil.

Kasutusrendid

Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

Sihtfinantseerimine

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel kasutatakse üldmeetodit. Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel järgitakse tulude ja kulude vastavuse printsiipi. Varade sihtfinantseerimisel võetakse soetatud vara bilansis arvele tema soetusmaksumuses. Varade soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa kajastatakse bilansis kohustusena kui tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest. Sihtfinantseerimise kohustus amortiseeritakse tulusse sihtfinantseerimise tingimuste täitmisel.

Ettevõtlusest saadud tulude arvestus

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtuses. Tulu kaupade ja teenuste müügist kajastatakse siis, kui olulised omandiga seonduvad riskid ja hüved on ostjale üle läinud ning tulu tehingust ja tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt määrata.

Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruanne on koostatud otsemeetodil. Põhi-, investeerimis- ja finantseerimistegevusest tulenevad rahavood on kajastatud otsemeetodil ning aruandeperioodi brutolaekumiste ja –väljamaksetena.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutanud asjaolud, mis ilmsid bilansikuupäeva ja aruande koostamise päeva vahelisel perioodil, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

Nõuete ja ettemaksude liik	Lisa nr	31.12.2020	31.12.2019
Nõuded ostjate vastu		8 854	4 443
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	3	0	399
Laekumata annetused ja toetused		56 425	17 949
Sihtfinantseerimise ettemaksed		46 052	41 692
Muud nõuded		3 144	2 174
Kokku		114 475	66 657

Kõigi nõuete maksetähtaeg on lühem kui 12 kuud.

Lisa 3 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

Maksuliik	Lisa nr	31.12.2020		31.12.2019	
		Ettemaksed	Maksuvõlad	Ettemaksed	Maksuvõlad
Käibemaks		0	400	399	0
Ettevõtte tulumaks		0	0	0	203
Üksikisiku tulumaks		0	6 892	0	4 819
Sotsiaalmaks		0	11 827	0	9 065
Kogumispensionimaksed		0	732	0	504
Töötuskindlustusmaksed		0	741	0	535
Ressursitasu		0	0	0	626
Saastetasu		0	0	0	7
Kokku	2;8	0	20 592	399	15 759

Lisa 4 Varud

Varude liik	31.12.2020	31.12.2019
Metoodilised materjalid	15 421	32 782
Kokku	15 421	32 782

Lisa 5 Materiaalne põhivara

	Maa	Ehitised	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Kokku
31.12.2018					
Soetusmaksumus	11 890	1 846 044	141 468	31 659	2 031 061
Akumuleeritud kulum	0	-1 169 359	-124 438	-29 358	-1 323 155
Jääkmaksumus	11 890	676 685	17 030	2 301	707 906
Ostud ja parendused	0	59 995	0	0	59 995
Amortisatsioonikulu	0	-135 151	-5 627	-1 404	-142 182
31.12.2019					
Soetusmaksumus	11 890	1 906 039	141 468	31 659	2 091 056
Akumuleeritud kulum	0	-1 304 510	-130 065	-30 762	-1 465 337
Jääkmaksumus	11 890	601 529	11 403	897	625 719
Ostud ja parendused	0	71 112	10 267	0	81 379
Amortisatsioonikulu	0	-133 198	-5 127	-897	-139 222
31.12.2020					
Soetusmaksumus	11 890	1 977 151	151 735	31 659	2 172 435
Akumuleeritud kulum	0	-1 437 706	-135 191	-31 659	-1 604 556
Jääkmaksumus	11 890	539 445	16 544	897	567 879

Põhivarade sihtfinantseerimine

	2020	2019
Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet	18 688	36 934
Kokku	18 688	36 934

Jaotus järelejäänud tähtaja alusel

	2020	Tulu	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul
Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks	18 688	0	0	18 688
	2019	Tulu	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul
Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks	36 934	0	0	36 934

Sihtfinantseerimise abil soetatud põhivarade toetuse summa kajastatakse bilansis tulevaste perioodide sihtfinantseerimise tuluna kuni sihtfinantseerimise tingimuste täitmiseni, see tähendab, et ühing jätkab samas valdkonnas tegevust ning tagab sihtfinantseerimise teel loodud või soetatud vara säilimise ja avaliku kasutuse sõlmitud lepingutes toodud eesmärkidel, tingimustel ja perioodi jooksul.

Lisa 6 Kasutusrent

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2020	2019
Kasutusrendikulu	6 266	9 533

Lastekaitse Liidule üüris Endla 4 Re OÜ kasutusrendi tingimustel kontoriruumide alates 2008. aastast ja üürib laoruumide alates 2013. aastast Tallinnas aadressil Endla 4. Laoruumide rendiperioodi lõpptähtaeg on määramata. Kontoriruumide rentimine lõppes majandusaasta augustikuu. Aruandeaasta üürimaksete kogusumma oli 5 717 eurot. Eelmise aasta üürimaksete kogusumma oli 8 476 eurot.

Alates 2014. aastast üürib Lastekaitse Liidule täiendavat laopinda Ladustamisteenused OÜ. Rendiperioodi lõpptähtaeg on määramata. Aruandeaasta üürimaksete summa oli 549 eurot. Eelmise aruandeaasta üürimaksete summa oli 1 057 eurot.

Lisa 7 Laenukohustused

	Lühiajaline kohustus 31.12.2020	Pikaajaline kohustus 31.12.2020	Lühiajaline kohustus 31.12.2019	Pikaajaline kohustus 31.12.2019	Tagasimakse tähtaeg	Lepinguline intressimäär
Pangalaen	3 525	0	10 401	3 259	04.2021	6 kuu EURIBOR+ 2,39%

Laenuleping on sõlmitud eurodes Swedbank AS-ga. Pangalaenu tagatiseks on seatud hüpoteek korteriomandile asukohaga Endla 6-18, Tallinn hüpoteegisummaga 65 000 eurot. Laenu abil on finantseeritud Remniku õppe- ja puhkekeskuse hoonete renoveerimist.

Lisa 8 Võlad ja ettemaksud

	Lisa nr	31.12.2020	31.12.2019
Maksuvõlad	3	20 592	15 759
Võlad tarnijatele		15 338	12 649
Võlad töövõtjatele		6 640	4 840
Muud võlad		814	981
Kokku		43 384	34 229

Kõigi võlgade maksetähtaeg on lühem kui 12 kuud.

Lisa 9 Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest

Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks

	31.12.2019	Saadud	Tulu	31.12.2020
Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet	71 225	18 688	0	89 913
Ettevõtlike Arendamise Sihtasutus	85 583	0	-57 412	28 171
Kokku	156 808	18 688	-57 412	118 084

	31.12.2018	Saadud	Tulu	31.12.2019
Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Amet	34 291	36 934	0	71 225
Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus	113 270	0	-27 687	85 583
Kokku	147 561	36 934	-27 687	156 808

Jaotus järelejäänud tähtaja alusel

	31.12.2020	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul
Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks	118 084	28 171	89 913
	31.12.2019	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul
Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks	156 808	57 412	99 396

Sihtfinantseerimise abil soetatud põhivara toetuse summa kajastatakse bilansis tulevaste perioodide sihtfinantseerimise tuluna kuni sihtfinantseerimise tingimuste täitmiseni, mis tähendab, et ühing jätkab samas valdkonnas ja asukohas tegevust ning tagab sihtfinantseerimise teel loodud või soetatud vara säilimise ja avaliku kasutuse sihtfinantseerimise tingimustes toodud eesmärkidel ja perioodi jooksul.

Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks

	31.12.2019	Saadud	Tulu	31.12.2020
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	22 597	770 173	-749 833	42 937
	31.12.2018	Saadud	Tulu	31.12.2019
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	6 200	683 477	-667 080	22 597
	31.12.2019	31.12.2020		
Sihtfinantseerimise ettemaks	0	650 000		

Lisa 10 Annetused ja toetused

Tegevuskulude sihtfinantseerimine

Allikas	2020	Osakaal, %	2019	Osakaal, %
Ministeeriumid, ametid	633 319	84,46	380 775	57,08
Välisfondid	90 362	12,05	69 685	10,45
Annetused	14 950	1,99	15 348	2,30
Siseriiklikud fondid	11 202	1,49	4 272	0,64
Hasartmängumaks	0	0,00	197 000	29,53
Kokku	749 833	100,00	667 080	100,00
Allikas, otstarve	2020	Osakaal, %	2019	Osakaal, %
Strateegiline partnerlus Haridus- ja teadusministeerium (2020, 2019: „Kiusamisest vabaks!“)	250 000	33,34	248 000	37,18
Haridus- ja Teadusministeerium (2020: Noortelaagrid, püsilaagrite korraldamine) (2019: Noortelaagrid, püsilaagrite korraldamine)	184 118	24,55	116 935	17,53
Strateegiline partnerlus Sotsiaalministeerium (2020: Koostöös laste ja perede heaks!, „Targalt internetis“)	182 179	24,30		
Hasartmängumaks Sotsiaalministeerium			197 000	29,53

(2019: „Targalt internetis“, Kohaliku tasandi multidistsiplinaarse võrgustiku toetamine, Teadlikkus lapse õigustest, laste osalus, organisatoorne võimekus)

Euroopa Komisjon (2020, 2019: „Targalt internetis“)	42 279	5,64	43 436	6,51
UNICEF Gruusia (2020: Lastemajade käivitamine)	28 019	3,74	0	0,00
Asociacion para la Gestion De a Integracion Social (2020, 2019: Tool4Gender)	17 564	2,34	4 276	0,64
Annetused (2020: Tasuta õigusabi, teavikute tootmine, Iga le koolilapsele arvuti) (2019: Tasuta õigusabi, teavikute tootmine, Kiusamisest vabaks!, Pivarootsi õppe- ja puhkekeskus)	14 950	1,99	15 348	2,30
Avatud Eesti Fondi Aktiivsete Kodanike Fond (2020: üle-eestlise võrgustiku ja koostöö arendamine)	8 055	1,07	0	0,00
Tallinna Spordi- ja Noorsootöö Amet (2020, 2019: Noortelaagrite korraldamine)	5 514	0,74	6 378	0,96
Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet (2020, 2019: Noortelaagrite ja tunnustusürituse korraldamine)	4 217	0,56	5 072	0,76
Rahandusministeerium (2020: Noortelaagrite COVID-19 kahjude hüvitamine)	3 935	0,52	0	0,00
Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet (2020, 2019: Pivarootsi õppe- ja puhkekeskus)	3 356	0,45	4 390	0,66
Eurochild AISBL (2020, 2019: Noorte kaasamine)	2 500	0,33	8 984	1,35
Põhjamaade Ministrite Nõukogu Infobüroo (2020: Põhja- ja Baltimaade kiusamisvastase võrgustiku koostöö)	2 136	0,28	0	0,00
Eesti Inimõiguste Keskus (2020: Võimekas Vabakond Inimõiguste Kaitsel)	1 011	0,13	0	0,00
Latvijas Bernu Labklajibas (2019: Balti Noorteprojekt)	0	0,00	7 989	1,20
EUN Partnership AISBL (2019: „Targalt internetis“)	0	0,00	5 000	0,75
Kodanikuühiskonna Sihtkapital (2019: Arengutoetus)	0	0,00	3 275	0,49
Eesti Noorteühenduste Liit (2019: Noorte kaasamine)	0	0,00	997	0,15
Kokku	749 833	100,00	667 080	100,00
Projektide finantseerimine	2020	2019		
Strateegiline partnerlus Sotsiaalministeerium	38 374	0		
Annetused	2 100	0		
Euroopa Komisjon „Targalt internetis“	0	15 999		
Hasartmängumaks Sotsiaalministeerium	0	3 000		
Kokku	40 474	18 999		

Kogu aruandeperioodil annetest ja toetustest saadud tulu oli sihtotstarbeline. Samuti oli kogu eelmisel majandusaastal annetest ja toetustest saadud tulu sihtotstarbeline. Sotsiaalministeeriumi poolt eraldatud strateegilise partnerluse toetust on majandusaastal kasutatud projekti „Koostöös laste ja perede heaks!“ koostööpartnerite tegevuste rahastamiseks. Annetustena laekunud summadest rahastasime Lastekaitse Liidu liikmesühingute lapse õiguste tagamise alaseid projektitegevusi. Euroopa Komisjoni toetust projektile „Targalt

internetis“ on eelmisel majandusaastal kasutatud projektipartnerite tegevuste rahastamiseks. Sotsiaalministeeriumi eelmise majandusaasta toetusi Lastekaitse Liidu liikmesühingutele on kasutatud lapse õiguste tagamise alaste projektide rahastamiseks.

Lisa 11 Tulu ettevõtlusest

Geograafiliste piirkondade lõikes	2020	2019		
Müük Euroopa Liidu riikidele				
Eesti	250 076		396 973	
Kokku	250 076		396 973	
Tegevusalade lõikes	2020	Osakaal, %	2019	Osakaal, %
Majutusteenus	87 952	35,17	163 682	41,23
Toitlustamine	81 282	32,50	159 064	40,07
Metoodilise materjali müügitulu	43 260	17,30	28 573	7,20
Koolitusseminaride osavõtutasud	13 853	5,54	14 909	3,76
Transporditeenus	10 423	4,17	10 417	2,62
Kaupade müügitulu	7 112	2,84	11 855	2,99
Programmiline tegevus	5 274	2,11	7 444	1,88
Kirjanduse müügitulu	920	0,37	1 029	0,26
Kokku	250 076	100,00	396 973	100,00

Lisa 12 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud

Projekti nimetus	2020	Osakaal, %	2019	Osakaal, %
Kiusamisest vabaks!	154 470	62,23	114 119	54,66
Koostöös laste ja perede heaks!	85 786	29,22	67 418	32,29
Targalt internetis	21 220	8,55	27 255	13,05
Kokku	261 476	100,00	208 792	100,00

Lisa 13 Kaubad, toore, materjal ja teenused

	2020	2019
Tooraine ja materjal	33 818	48 251
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	34 369	24 129
Müügi eesmärgil ostetud teenused	10 273	14 873
Elektrienergia	11 842	14 073
Alltöövõtutööd	16 596	17 171
Transpordikulud	17 136	18 362
Hoonete hoolduskulud	42 649	63 330
Kokku	166 683	200 189

Lisa 14 Tööjõukulud

Tööjõukulude liik	Lisa	2020	2019
Palgakulu		298 161	331 730
Sotsiaalmaksud		110 672	125 989
Juhatuse liikme tasu	14	53 041	55 204
Kokku		461 874	512 923

	2020	2019
Töötajate keskmine arv taandatusena täistööajale	18	20
Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:		
Töölepingu alusel töötav isik	12	12
Võlaõigusliku lepingu alusel teenust osutav isik, välja arvatud füüsilisest isikust ettevõtja	4	6
Juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige	2	2

Lisa 15 Seotud osapooled

Juhatusel liikmetele arvestatud tasu oli majandusaastal 53 041 eurot. Eelmisel majandusaastal oli juhatusel liikmete tasu 55 204 eurot. Tähtaja möödumisega seotud juhatusel liikmete volituste lõppemisel, juhul kui juhatusel liige uueks ametiajaks ei kandideeri, makstakse MTÜ juhatusel liikmele hüvitist kahe kuu tasu ulatuses. Juhatusel liikme ennetähtaegse tagasikutsumise või juhataja tagasiastumise korral hüvitist ei maksta.

Lisa 16 Liikmete arv

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga	31.12.2020	31.12.2019
Juriidilisest isikust liikmete arv	21	22

Lisa 17 Sündmused pärast aruande kuupäeva

Haridus- ja Teadusministeerium rahastab projekti „Igale koolilapsele arvuti!“ 2021.aastal 900 000 euroga, 400 000 eurot nimetatud summast on Liidule eraldatud 2020.aastal. Liit korraldas riigihanke ning soetab koolidele distantsõppeks sobivad kasutatud arvutid.

Organisatsiooni põhitegevuse jätkamist lapse õiguste tagamise edendamise suunal toetab kolmeaastase strateegilise partnerluse vormis Sotsiaalministeerium 2021. aastal 290 255 euroga. Projekti „*Koostöös laste ja perede heaks!*“ viib Lastekaitse Liit ellu koos nelja kaastaotlejast partnerorganisatsiooniga aastatel 2020-2022.

Projekti „Kiusamisest vabaks!“ tegevusi toetab Haridus- ja Teadusministeerium kolmeaastase strateegilise partnerluse vormis. 2021. aasta tegevustoetus on kiusamise ennetamise programmis määratud Liidule summas 250 000 eurot.

Projekti „Targalt internetis“ järjekorras kuues projektiperiood algas 2021.aasta märtsis. Lastekaitse Liit koos partneritega viib projektitegevusi ellu Euroopa Komisjoni Euroopa Ühendamise Rahastu toel. 2021.aastal toetab Komisjoni Liidu tegevust 43 000 euroga. Projekt kestab 2022.aasta maini.

UNICEF toetab arengukoostööd Gruusia lastemajade süsteemi väljatöötamisel 2021.aastal 40 519 euroga. Projekt kestab 2021.aasta augustini.

Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet toetab 2021.aastal Remniku õppe- ja puhkekeskuse majutusmaja parendamist 30 265.

Põhja- ja Baltimaade mittetulundusühenduste koostöö programm rahastab 2021.aastal projekti „Nordic-Baltic Free of Bullying network cooperation“ summas 11 064 eurot, projekt kestab 2021.aasta oktoobrini.

Avatud Eesti Fond SA toetab aastast projekti „Lastekaitse Liidu üle-eestilise võrgustiku ja koostöö arendamine ning liikmeskonna kommunikatsioonivõimekuse tugevdamine“ 9 937 euroga, projekt kestab 2021.aasta aprillini.

Asociacion para la Gestion De La Integracion Social toetab projekti „Tool4Gender“ tegevusi 2021.aastal 4 525 euroga. Projekt kestab 2021.aasta lõpuni.

2020. aasta alguses puhkenud koroonaviiruse pandeemia on levinud üle kogu maailma, põhjustades häireid majandustegevuses. Kuna olukord on ebakindel ning kiirelt muutuv, ei pea juhatus võimalikuks raamatupidamise aastaaruande koostamisel anda kvantitatiivset hinnangut haiguspuhangu võimaliku mõju kohta Grupi järgmise perioodi finantsnäitajatele.

Lisainformatsioon Lastekaitse Liidu kohta

Lisa 18 Bilanss (konsolideerimata)

(eurodes)

VARAD	31.12.2020	31.12.2019
KÄIBEVARA		
Raha	887 923	212 107
Nõuded ja ettemaksed	112 947	56 768
Varud	15 421	32 782
Kokku käibevara	1 016 291	310 219
PÕHIVARA		
Investeering tütarettevõtjasse	57 558	57 558
Kinnisvarainvesteeringud	419 781	477 691
Materiaalne põhivara	20 876	20 876
Kokku põhivara	498 215	556 125
KOKKU VARAD	1 514 506	866 344
KOHUSTUSED JA NETOVARA		
KOHUSTUSED		
Lühiajalised kohustused		
Laenukohustused	3 525	10 401
Võlad ja ettemaksed	41 529	28 451
Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest	721 108	80 009
Sihtfinantseerimiseks saadud ettemaksed	41 692	41 692
Kokku lühiajalised kohustused	807 854	160 553
Pikaajalised kohustused		
Laenukohustused	0	3 529
Tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest	18 688	28 171
Kokku pikaajalised kohustused	18 688	31 700
KOHUSTUSED KOKKU	826 542	192 253
NETOVARA		
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	674 091	734 592
Aruandeaasta tulem	13 873	-60 501
KOKKU NETOVARA	687 964	674 091
KOKKU KOHUSTUSED JA NETOVARA	1 514 506	866 344

Lisa 19 Tulemiaruanne (konsolideerimata)

(eurodes)

	2020	2019
Liikmetelt saadud tasud	770	1 020
Annetused ja toetused	556 266	543 767
Tulu ettevõtlusest	117 585	70 292
Muud tulud, sh tulu põhivarade sihtfinantseerimisest	57 659	31 515
Tulud kokku	732 280	646 594
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-261 476	-208 792
Mitmesugused tegevuskulud	-7 416	-34 932
Kaubad, toore, materjal, teenused	-38 229	-24 531
Tööjõukulud	-301 750	-321 638
Põhivara kulum	-109 305	-116 731
Kulud kokku	-718 176	-706 624
Põhitegevuse tulem	14 104	-60 030
Intressikulud	-231	-471
Aruandeaasta tulem	13 873	-60 501
Sealhulgas:		
Tulu varade sihtfinantseerimisest	57 412	27 687
Sihtfinantseerimisega kaetud varade kulum	-80 543	-88 538
Aruandeaasta tulem sihtfinantseerimise netomeetodi korral	37 004	350

Lisa 20 Rahavoogude aruanne (otsemeetod) (konsolideerimata)

(eurodes)

	2020	2019
Rahavood põhitegevusest		
Liikmetelt saadud tasud	745	1 020
Laekunud annetused ja toetused	602 206	639 751
Laekunud toetuse ettemaksed	650 000	0
Tagastatud kasutamata toetuste ettemaksed	-942	-725
Laekumised kaupade müügist ja teenuste osutamisest	108 847	77 662
Muud põhitegevuse tulude laekumised	247	3 806
Väljamaksed annetusteks ja toetusteks	-40 474	-18 999
Väljamaksed tarnijatele kaupade ja teenuste eest	-283 392	-255 185
Toetuse ettemaksed	-4 361	-41 692
Tagastatud toetuse ettemaksed	-237	0
Väljamaksed töötajatele	-294 826	-319 541
Laekunud intressid	33	23
Makstud intressid	-231	-417
Rahavood põhitegevusest kokku	737 615	85 703
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud kinnisvarainvesteeringute soetamisel	-51 393	0
Rahavood investeerimistegevusest kokku	-51 393	0
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenude tagasimaksed	-10 406	-10 158
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	-10 406	-10 158
Rahavood kokku	675 816	75 545
Raha perioodi alguses	212 107	136 562
Raha muutus	675 816	75 545
Raha perioodi lõpus	887 923	212 107

Lisa 21 Netovara muutuste aruanne (konsolideerimata)
(eurodes)

	Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	Netovara kokku
Saldo 31.12.2018	734 592	734 592
Valitseva ja olulise mõju all oleva osaluse bilansiline väärtus		-57 558
Valitseva ja olulise mõju all oleva osaluse väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil		125 319
Korrigeeritud konsolideerimata netovara 31.12.2018		802 353
Aruandeperioodi tulem		-60 501
Saldo 31.12.2019	674 091	674 091
Valitseva ja olulise mõju all oleva osaluse bilansiline väärtus		-57 558
Valitseva ja olulise mõju all oleva osaluse väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil		175 104
Korrigeeritud konsolideerimata netovara 31.12.2019		791 637
Aruandeperioodi tulem		13 873
Saldo 31.12.2020	687 964	687 964
Valitseva ja olulise mõju all oleva osaluse bilansiline väärtus		-57 558
Valitseva ja olulise mõju all oleva osaluse väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil		173 042
Korrigeeritud konsolideerimata netovara 31.12.2020		803 448

**Lastekaitse Liidu aruandeaasta müügitulu jaotus vastavalt Eesti majanduse
tegevusalade klassifikaatorile (EMTAK)**

	2020
Metoodiliste materjalide müügitulu (EMTAK 47991)	43 260
Renditulu (EMTAK 68201)	56 196
Koolitusseminaride osavõtutasud (EMTAK 85599)	17 209
Kirjanduse müügitulu (EMTAK 47991)	920
Kokku	117 585